

Regulamin Giełdowej Izby Rozrachunkowej

(Rynek towarowy)

Wchodzi w życie z dniem 30 września 2026 roku.

Spis treści

ROZDZIAŁ I	3
POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	3
ROZDZIAŁ II.....	13
CZŁONKOSTWO W IZBIE	13
ROZDZIAŁ III	22
REJESTRACJA OPERACJI ZWIĄZANYCH Z OBROTEM TOWARAMI GIEŁDOWYMI	22
ROZDZIAŁ IV	24
SPOSÓB I TRYB ROZLICZANIA TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY.....	24
<i>Tryb zgłaszania transakcji</i>	<i>24</i>
<i>Tryb rozliczania transakcji.....</i>	<i>25</i>
ROZDZIAŁ V.....	27
SYSTEM GWARANTOWANIA ROZLICZEŃ – SPOSÓB ORGANIZACJI SYSTEMU ZABEZPIECZANIA PŁYNNOŚCI ROZLICZANIA TRANSAKCJI	27
<i>Depozyty transakcyjne</i>	<i>27</i>
<i>System monitorowania depozytów</i>	<i>28</i>
<i>Depozyty zabezpieczające.....</i>	<i>29</i>
<i>Fundusz gwarancyjny</i>	<i>30</i>
WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW WŁASNYCH IZBY	37
WADIUM.....	37
ROZDZIAŁ VI	39
SPOSÓB I TRYB ROZRACHUNKU TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY ..	39
<i>Rozliczenie pieniężne</i>	<i>39</i>
<i>Rozrachunek Towarów Giełdowych – tryb realizacji dostawy.....</i>	<i>40</i>
<i>Zasady realizacji dostawy energii elektrycznej</i>	<i>41</i>
<i>Zasady realizacji dostawy Praw Majątkowych ŚP.....</i>	<i>41</i>
<i>Zasady realizacji dostawy Gazu</i>	<i>42</i>
<i>Zasady realizacji dostawy towarów rolno – spożywczych.....</i>	<i>43</i>
ROZDZIAŁ VII.....	43
WYKONYWANIE ZOBOWIĄZAŃ. ZASADY POSTĘPOWANIA W RAZIE NIE WYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ.	43
ROZDZIAŁ VIIA	47
AUTOMATYCZNE ZAMYKANIE POZYCJI W KONTRAKTACH FORWARD	47
ROZDZIAŁ VIII	48
INNE OPERACJE.....	48
ROZDZIAŁ IX	48
OPŁATY	48
ROZDZIAŁ X.....	51
ŚRODKI DYSCYPLINUJĄCE I PORZĄDKOWE	51
ROZDZIAŁ XI	53
ROZWIĄZANIE UMOWY O CZŁONKOSTWO W IZBIE PRZEZ CZŁONKA IZBY	53

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Regulamin określa zasady rozliczania i rozrachunku transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych, których przedmiotem są towary giełdowe w rozumieniu niniejszego Regulaminu.
2. Warunki, jakie powinny spełniać Giełdy w związku z rozliczaniem przez Izbę transakcji zawieranych na prowadzonych przez nie Rynkach towarów giełdowych, w tym zasady rozliczania transakcji zawieranych przez Giełdy celem realizacji obrotu transgranicznego w ramach łączenia rynków, określają umowy zawarte pomiędzy poszczególnymi Giełdami a IRGiT.
3. Regulamin określa również zasady rozliczania i rozrachunku transakcji innych, niż transakcje zawierane na Rynkach towarów giełdowych, których przedmiotem są określone rodzaje energii, Gaz, oraz Prawa Majątkowe ŚP.
4. O ile z Regulaminu nie wynika inaczej, do transakcji zawieranych poza Rynkami towarów giełdowych, o których mowa w ust. 3, w zakresie rejestracji operacji związanych z obrotem, rozliczania tych transakcji, organizacji systemu zabezpieczania płynności ich rozliczania, rozrachunku tych transakcji oraz innych operacji dotyczących tych transakcji stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące transakcji giełdowych.
5. O ile z Regulaminu nie wynika inaczej, do towarów wymienionych w ust. 3 niebędących towarami giełdowymi stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące towarów giełdowych.

Ilekróć w przepisach regulaminu mowa jest o:

- 1) Ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (t. jedn. Dz.U. z 2005 r., Nr 121 poz. 1019 z późn. zm.),
- 2) Komisji - rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego,
- 3) Izbie - rozumie się przez to giełdową izbę rozrachunkową (w rozumieniu Ustawy) prowadzoną przez Izbę Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A.,
- 4) IRGiT - rozumie się przez to spółkę Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. z siedzibą w Warszawie,
- 5) Giełdzie – rozumie się przez to spółkę prowadzącą giełdę towarową w rozumieniu Ustawy (zwaną dalej „giełdą towarową”) lub zorganizowaną platformę obrotu w rozumieniu Ustawy o obrocie (zwaną dalej „OTF”) w zakresie obrotu hurtowymi produktami energetycznymi, która zawarła z IRGiT umowę, o której mowa w §1 ust. 2,
- 6) Pozycji – rozumie się przez to zarejestrowaną na koncie ewidencyjnym określoną ilość towarów giełdowych nabytych lub zbytych w transakcjach giełdowych lub w transakcjach, o których mowa w § 1 ust. 3,
- 7) Regulaminie – rozumie się przez to niniejszy regulamin,
- 8) Ustawie Prawo Energetyczne – rozumie się przez to ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (Dz. U. z 2012 r., Nr 1059, z późn. zm.),
- 8a) Ustawie o efektywności energetycznej – rozumie się przez to ustawę z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 831),
- 9) (uchylony) ,
- 10) Operatorze Systemu Przesyłowego Elektroenergetycznego lub OSPe – rozumie się przez to Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółkę Akcyjną z siedzibą w Konstancinie-Jeziornie,
- 11) Operatorze Systemu Przesyłowego Gazowego lub OSPg – rozumie się przez to Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie,
- 12) WDB – rozumie się przez to Warunki Dotyczące Bilansowania opracowane przez OSPe,
- 13) IRiESPg – rozumie się przez to Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej opracowaną przez OSPg;
- 14) Prawach majątkowych ŚP – rozumie się przez to prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia w rozumieniu przepisów Ustawy Prawo Energetyczne,

- prawa majątkowe w rozumieniu przepisów Ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz prawa majątkowe ze świadectw efektywności energetycznej w rozumieniu przepisów Ustawy o efektywności energetycznej,
- 15) (uchylony),
 - 16) (uchylony),
 - 17) (uchylony),
 - 18) Banku rozliczeniowym lub BPI - rozumie się przez to bank pełniący dla Izby funkcję banku płatnika, za pośrednictwem którego Izba dokonuje rozrachunków pieniężnych,
 - 19) Domu maklerskim – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9) Ustawy,
 - 19a) Towarowym domu maklerskim – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 8) Ustawy,
 - 20) Jednostce USE - rozumie się przez to obiekt rynku bilansującego prowadzonego przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w rozumieniu WDB przydzielony przedsiębiorstwu energetycznemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi przez OSPE w celu fizycznej dostawy energii elektrycznej,
 - 21) Nominacji - rozumie się przez to nominację zdefiniowaną w IRiESPg,
 - 21a) Kodzie ZUP - rozumie się przez to kod zdefiniowany w IRiESPg przydzielony danemu członkowi Izby przez OSPg lub udostępniony członkowi Izby lub klientowi członka Izby zgodnie z regulacjami obowiązującymi na Giełdzie w tym zakresie,
 - 22) Ustawie o obrocie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz.1538 z późn. zm.),
 - 22a) Toe - rozumie się przez to tonę oleju ekwiwalentnego w rozumieniu Ustawy o efektywności energetycznej,
 - 22b) Ustawie o odnawialnych źródłach energii – rozumie się przez to ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r., poz. 478, z późn. zm.),
 - 23) Ustawie Prawo bankowe – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
 - 24) Banku płatniku lub BPCI – rozumie się przez to bank, który zawarł z Izbą umowę o pełnienie funkcji BPCI, i który pełni dla rozliczającego członka Izby funkcję banku płatnika, za pośrednictwem którego rozliczający członek

- Izby reguluje swoje zobowiązania i należności pieniężne z tytułu rozliczeń prowadzonych przez Izbę,
- 25) Przedsiębiorstwie energetycznym – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4 Ustawy,
 - 26) Rynku towarów giełdowych – rozumie się przez to giełdę towarową lub OTF w zakresie obrotu hurtowymi produktami energetycznymi prowadzone przez Giełdę,
 - 27) Rynku bilansującym – rozumie się przez to bilansowanie systemu, o którym mowa w art. 3 pkt 23a) Ustawy Prawo Energetyczne,
 - 28) Rozrachunku – rozumie się przez to ostateczne rozliczenie transakcji obejmujące przepływy pieniężne zgodnie z § 46 oraz 47 Regulaminu oraz dostarczenie towaru będącego przedmiotem rozliczanej transakcji zgodnie z § 48 do § 52b Regulaminu,
 - 29) Gazie - rozumie się przez to paliwa gazowe, o których mowa w art. 3 pkt 3a) ustawy Prawo energetyczne będące towarem giełdowym dopuszczonym do obrotu na Rynku towarów giełdowych zgodnie z odpowiednimi uregulowaniami wewnętrznymi Giełdy,
 - 30) Grupie energetycznej – rozumie się przez to grupę przedsiębiorstw energetycznych powiązanych kapitałowo będących członkami Izby lub klientami członków Izby, dla których Izba stosuje kompensację wymaganych zabezpieczeń, na zasadach określonych w Regulaminie,
 - 31) towarach giełdowych – rozumie się przez to towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2) Ustawy lub hurtowe produkty energetyczne,
 - 32) hurtowych produktach energetycznych lub kontraktach forward – rozumie się przez to hurtowe produkty energetyczne, o których mowa w art. 2 pkt 2a) Ustawy,
 - 33) towarach rolno – spożywczych – rozumie się przez to produkty o określonych przez Giełdę standardach jakościowych, będące efektem uprawy ziemi lub hodowli zwierząt w postaci surowców, półproduktów oraz wyrobów gotowych otrzymanych z tych surowców i półproduktów, dopuszczone do obrotu na giełdzie towarowej, stanowiące towar giełdowy określony w art. 2 pkt 2) lit. a) Ustawy,
 - 34) e-RTRS - rozumie się przez to rejestr, w którym prowadzona jest ewidencja stanów posiadania towarów rolno - spożywczych, na zasadach określonych przez Giełdę,
 - 35) Magazynie Autoryzowanym – rozumie się przez to magazyn, który uzyskał autoryzację do przyjmowania, przechowywania i wydawania towarów rolno –

spożywczych wprowadzanych do obrotu na giełdzie towarowej, na zasadach określonych przez Giełdę,

- 36) wadium – rozumie się przez to zabezpieczenie prawidłowego wykonania zobowiązań wynikających z transakcji giełdowych zawartych w wyniku aukcji w zakresie towarów rolno – spożywczych, gromadzone, utrzymywane i zwracane przez Izbę na zasadach określonych w Regulaminie na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 5) Ustawy,
- 37) Szczegółowych zasadach rozliczeń – rozumie się przez to szczegółowe zasady rozliczania i rozrachunku transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych określone uchwałą Zarządu IRGiT zgodnie z § 3 Regulaminu,
- 38) Przypadku naruszenia – rozumie się przez to każdą sytuację, w której członek Izby stwarza lub z zaistniałych okoliczności wynika, że istnieje ryzyko iż może on stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu lub prawidłowego funkcjonowania systemu rozliczeń, w szczególności w związku z:
 - a) powzięciem przez Izbę informacji, z której wynika że właściwy sąd ogłosił upadłość tego podmiotu, członek Izby stał się niewypłacalny lub zachodzi ryzyko, iż w krótkim czasie będzie niezdolny do terminowego wykonywania zobowiązań wynikających z rozliczenia transakcji, za co uznaje się, między innymi, przypadek gdy:
 - i. członek Izby złożył wniosek o ogłoszenie jego upadłości, wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego lub
 - ii. organ właściwy do nadzoru nad tym podmiotem złożył wniosek o ogłoszenie upadłości członka Izby lub
 - iii. nastąpiło obniżenie współczynnika wypłacalności banku będącego członkiem Izby, poniżej minimalnego poziomu, o którym mowa w art. 128 Ustawy Prawo bankowe lub
 - iv. nastąpiło obniżenie poziomu funduszy własnych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 118 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. UE L. 176 z 2013 r.) członka Izby będącego firmą inwestycyjną do poziomu niższego niż poziom kapitału wewnętrznego lub
 - b) powzięciem przez Izbę informacji, z której wynika, że:
 - i. członek Izby został postawiony w stan likwidacji lub
 - ii. wydano decyzję o wszczęciu wobec członka Izby przymusowej restrukturyzacji w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania

depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. 2020, poz. 842, z późn. zm.) lub

- iii. organ właściwy do nadzoru nad członkiem Izby podjął decyzję w sprawie zawieszenia działalności tego członka Izby albo decyzję w sprawie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie przez niego działalności lub
 - iv. organ właściwy do nadzoru nad członkiem Izby podjął w stosunku do tego członka Izby decyzję o ustanowieniu zarządu komisarycznego lub
 - v. organ właściwy do nadzoru nad członkiem Izby został powiadomiony przez uprawniony organ zgodnie z właściwymi przepisami prawa o tym, że aktywa tego podmiotu nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań lub
 - vi. właściwy organ podjął decyzję o ograniczeniu zakresu działalności tego podmiotu, w wyniku czego nie będzie on uprawniony do zawierania lub rozliczania transakcji lub
 - vii. nastąpiło inne zdarzenie o podobnym charakterze, które stwarza lub może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu lub prawidłowego funkcjonowania systemu rozliczeń lub
- c) przekształceniem, połączeniem, podziałem lub przejęciem członka Izby lub nabyciem przez inny podmiot podstawowych aktywów tego członka, w tym nabyciem przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części (w rozumieniu właściwych przepisów), jeżeli w wyniku tego zdarzenia zobowiązania członka Izby nie zostaną uznane lub przejęte przez, odpowiednio, podmiot przejmujący, podmiot powstały w wyniku łączenia, przekształcenia albo podmiot dzielony lub
- d) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby jego zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji, w szczególności zobowiązań z tytułu rozliczenia transakcji oraz depozytów zabezpieczających wskazanych w § 33 lub
- e) nieprzekazaniem przez tego członka Izby informacji, o których mowa w § 17 ust. 2 oraz § 19 - § 22, niezbędnych do oceny, czy spełnia on warunki członkostwa w Izbie lub o zdarzeniach, które mogą negatywnie wpłynąć na wykonywanie przez niego zobowiązań wynikających z posiadania statusu członka Izby lub
- f) istotnym naruszeniem przez tego członka Izby przepisów prawa lub naruszeniem warunków członkostwa w Izbie, w sposób który stwarza zagrożenie dla prawidłowego i terminowego rozliczenia transakcji lub

- g) niewywiązywaniem się lub nienależytym wywiązywaniem się przez tego członka Izby, będącego Domem maklerskim lub Towarowym domem maklerskim z obowiązków wskazanych w § 37 ust. 11 lub
- h) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby obowiązku wniesienia zabezpieczenia zgodnie z § 38 ust. 2 lub
- i) uchybieniem terminowi wniesienia wpłaty uzupełniającej do funduszu gwarancyjnego, o którym mowa w § 45c ust. 4, bądź terminowi wyznaczonemu przez IRGiT na podstawie § 45b ust. 4 lub
- j) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby obowiązku wniesienia wpłaty odtworzeniowej do funduszu gwarancyjnego o której mowa w § 45g lub
- k) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby obowiązku wniesienia zabezpieczeń na depozyt transakcyjny w celu pokrycia depozytu dostawy oraz depozytu historycznego o których mowa w § 37 lub
- l) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby obowiązku utrzymywania środków w systemie gwarantowania rozliczeń zgodnie z § 53 ust. 4 lub
- m) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby obowiązku zachowania limitu otwartych Pozycji nałożonego przez IRGiT zgodnie z § 54 ust. 1 lub
- n) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby obowiązku zapłaty, o którym mowa w § 45o ust. 2 pkt 1) w kwocie i terminie wskazanych przez IRGiT lub
- o) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby obowiązku zamknięcia Pozycji zgodnie z § 67 ust. 3 lub
- p) zaistnieniem sytuacji w której zachodzi uzasadnione ryzyko utraty możliwości zawierania przez ten podmiot transakcji na Rynku towarów giełdowych lub
- q) niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez tego członka Izby innych obowiązków określonych w Regulaminie, w tym w szczególności w zakresie obowiązku zapewnienia właściwego rozrachunku transakcji oraz wywiązywania się ze zobowiązań związanych z systemem gwarantowania rozliczeń lub
- r) stwierdzeniem przez Izbę zgodnie z Regulaminem Izby Rozliczeniowej i Rozrachunkowej określanym przez IRGiT, przypadku naruszenia po stronie danego członka Izby w systemie rozliczeń organizowanym zgodnie z tym regulaminem, o ile przypadek ten stwarza zagrożenie, że

zobowiązania wynikające z rozliczania transakcji, o których mowa w § 1 niniejszego Regulaminu, nie będą terminowo wykonywane przez tego członka Izby, albo może stworzyć uzasadnione zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu.

- 39) Animatorze rynku – rozumie się przez to członka Izby, który w ramach umowy zawartej z Giełdą zobowiązał się do stałego składania zleceń kupna i sprzedaży towarów giełdowych we własnym imieniu i na własny rachunek w celu podtrzymywania płynności obrotu danego towaru giełdowego.

§ 3

1. W przypadkach przewidzianych w niniejszym Regulaminie, Zarząd IRGiT może podejmować uchwały w sprawach szczegółowych dotyczących systemu rozrachunkowo – rozliczeniowego Izby, w szczególności w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa rozliczeń.
2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, udostępniane są członkom Izby niezwłocznie po ich podjęciu i stają się z chwilą ich wejścia w życie częścią umowy o członkostwo w Izbie.
3. Uchwały, o których mowa w ust. 1, wchodzi w życie po upływie nie mniej niż dwóch tygodni od dnia ich udostępnienia zgodnie z ust. 2, chyba że ze względu na bezpieczeństwo rozliczeń lub rozrachunków prowadzonych przez Izbę uchwała wskazuje inny termin.
4. Postanowienia ust. 3 nie stosuje się do uchwał Zarządu IRGiT podejmowanych w sprawach dotyczących zawarcia, zmiany lub rozwiązania umowy o członkostwo z indywidualnie określonym członkiem Izby, a także do uchwał, które nie zawierają regulacji dotyczących praw i obowiązków członków Izby. Z zastrzeżeniem ust. 2, uchwały takie wchodzi w życie z chwilą ich podjęcia, chyba że uchwała wskazuje inny termin.

§ 4

1. Ilekroć w przepisach Regulaminu mowa jest o złożeniu oświadczenia lub dostarczeniu informacji przez członka Izby albo podmiot ubiegający się o członkostwo w Izbie należy przez to rozumieć dostarczenie oryginału dokumentu

zawierającego oświadczenie lub informację, albo jego uwierzytelnionego we właściwy sposób odpisu, z zastrzeżeniem ust. 3 – 5 poniżej.

2. Przez uwierzytelniony we właściwy sposób odpis dokumentu rozumie się kopię dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osoby uprawnione do reprezentacji członka Izby zgodnie z odpowiednimi przepisami.
3. W stosunkach między Izbą, a członkami Izby dopuszcza się przesłanie dokumentu zawierającego treść oświadczenia lub informacji pocztą elektroniczną. Jednakże do czasu otrzymania dokumentu w sposób, o którym mowa w ust. 1, na podstawie treści przekazu elektronicznego podejmuje się wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki. Nie podejmuje się żadnych czynności w wypadku, gdy przekaz elektroniczny uległ zniekształceniu w stopniu uniemożliwiającym ustalenie jego treści.
4. (uchylony)
5. Formę, tryb oraz terminy dostarczania przez Giełdę dokumentów oraz danych niezbędnych dla dokonywania rozliczeń oraz zarządzania ryzykiem określa umowa zawarta pomiędzy Giełdą a IRGiT.
6. W przypadku transakcji, o których mowa w §1 ust. 3, dokumenty oraz dane niezbędne do dokonywania rozliczeń oraz zarządzania ryzykiem przekazywane są bezpośrednio przez strony tych transakcji lub przez inny podmiot upoważniony przez strony tych transakcji na zasadach określonych w odrębnej umowie z Izbą.

§ 5

IRGiT udostępnia członkom Izby treść zmienionego Regulaminu co najmniej na dwa tygodnie przed dniem wejścia zmian w życie.

§ 6

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, 3, lub 4, IRGiT ponosi odpowiedzialność za szkody poniesione przez członka Izby na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez IRGiT zobowiązań wynikających z Regulaminu w takim zakresie, w jakim jest ona normalnym następstwem zawinionego przez IRGiT działania lub zaniechania.
2. IRGiT nie jest zobowiązany do naprawienia szkody w zakresie korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono, chyba że szkoda została wyrządzona z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa IRGiT.
3. IRGiT nie ponosi odpowiedzialności za szkody, o których mowa w ust. 1, w takim zakresie, w jakim niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez IRGiT jego zobowiązań było spowodowane działaniem lub zaniechaniem członka Izby, który

poniósł szkodę, działaniem lub zaniechaniem innych członków Izby, bądź też było następstwem innych okoliczności, za które IRGiT nie ponosi odpowiedzialności.

4. IRGiT nie ponosi odpowiedzialności za szkody, o których mowa w ust. 1, powstałe na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków przez BPCI, BPI lub Magazyny Autoryzowane.

ROZDZIAŁ II

CZŁONKOSTWO W IZBIE

§ 7

1. Członkostwo w Izbie nabywane jest z chwilą podjęcia przez Zarząd IRGiT uchwały w sprawie akceptacji wniosku zainteresowanego podmiotu o zawarcie umowy o członkostwo w Izbie.
2. Członkami Izby mogą być wyłącznie:
 - 1) Spółki prowadzące Rynek towarów giełdowych,
 - 2) Towarowe domy maklerskie,
 - 3) Domy maklerskie,
 - 4) Inne niż wymienione w pkt 1 – 3 krajowe instytucje finansowe, w tym w szczególności banki, jeżeli ich członkostwo ma na celu współdziałanie z Izbą w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych,
 - 5) Przedsiębiorstwa energetyczne,
 - 6) Zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy, prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału,
 - 7) Spółki prowadzące giełdową izbę rozrachunkową z siedzibą w krajach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.
3. Członkiem Izby może być także osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna z siedzibą za granicą, wykonująca zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi.

§ 8

(uchylony)

§ 9

1. Umowa o członkostwo w Izbie, zawarta zgodnie z §7 ust. 1 wskazuje rodzaj działalności wykonywanej przez członka Izby w zakresie prowadzonych przez Izbę rozliczeń transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych.
2. Wyróżnia się następujące rodzaje działalności wykonywanej na danym Rynku towarów giełdowych:

- 1) działalność na rachunek własny – w wypadku, gdy członek Izby przyjmuje odpowiedzialność za wykonywanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji zawieranych przez niego na rachunek własny,
- 2) działalność na rachunek klientów – w wypadku, gdy członek rozliczający Izby przyjmuje odpowiedzialność za wykonywanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji zawieranych przez niego na rachunek jego klientów lub przez inny podmiot na rachunek klientów tego członka rozliczającego.

§ 10

Przez posiadanie statusu rozliczającego członka Izby rozumie się ponoszenie przez członka Izby wobec innych członków Izby oraz Izby odpowiedzialności za prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z rozliczeń transakcji dokonywanych przez Izbę, a ponadto uczestniczenie w systemie gwarantowania rozliczeń na zasadach określonych w Regulaminie.

§ 11

1. Uzyskanie statusu rozliczającego członka Izby następuje pod warunkiem wniesienia przez członka Izby wpłaty na depozyt transakcyjny zgodnie z zakresem działalności danego członka Izby oraz spełnienia innych warunków wynikających z Regulaminu lub przepisów wydanych na jego podstawie.
2. Zarząd IRGiT może wyrazić zgodę na wnoszenie przez członków Izby będących Domem maklerskim lub Towarowym domem maklerskim, spełniających warunki określone poniżej, wpłat na depozyt transakcyjny na rachunek bankowy członka Izby w Banku płatniku. Warunkiem udzielenia przez Zarząd IRGiT zgody, o której mowa w zdaniu poprzednim, jest:
 - 1) złożenie stosownego wniosku do Zarządu IRGiT,
 - 2) prowadzenie działalności na rachunek klientów,
 - 3) zawarcie z Bankiem płatnikiem oraz IRGiT umowy w przedmiocie dysponowania przez IRGiT środkami zgromadzonymi na danych rachunkach oraz udzielenie IRGiT nieodwołalnego i niewygasającego pełnomocnictwa do dysponowania przez IRGiT danymi rachunkami bankowymi.
3. Zarząd IRGiT podejmując decyzję, o której mowa w ust. 2, uwzględnia wpływ zastosowanego rozwiązania na bezpieczeństwo obrotu, w szczególności prowadzonych przez Izbę procesów rozliczeń lub rozrachunku, a także aktualnie obowiązujące przepisy prawa. W toku oceny, o której mowa w zdaniu poprzednim, Zarząd IRGiT uwzględnia aktualną sytuację finansową danego

podmiotu ocenianą na podstawie danych gromadzonych zgodnie z Regulaminem, a także uwzględniając posiadane dane w zakresie sposobu wykonywania przez ten podmiot zobowiązań wobec Izby lub innych członków Izby.

4. Zarząd IRGiT podejmuje uchwałę w przedmiocie wniosku, o którym mowa w ust. 2 po dokonaniu oceny złożonego wniosku z uwzględnieniem kryteriów, o których mowa w ust. 3. Uchwała w tej sprawie wymaga uzasadnienia.
5. W przypadku, gdy dany członek Izby prowadzi działalność zarówno na rachunek klientów jak i na rachunek własny, zgoda o której mowa w ust. 2 jest ograniczona wyłącznie do zakresu działalności innej niż prowadzona na rachunek własny.

§ 12

Izba rozlicza transakcje zawierane na Rynku towarów giełdowych, jeżeli podmiot który zawarł transakcję posiada status rozliczającego członka Izby w tym zakresie.

§ 13

1. Spory cywilne związane z członkostwem w Izbie pomiędzy członkami Izby, jak również między członkiem Izby a Izbą, poddaje się jurysdykcji sądu polubownego przy Towarowej Giełdzie Energii S.A. z siedzibą w Warszawie.
2. Prawem właściwym dla oceny stosunków pomiędzy IRGiT a Członkami Izby w zakresie wynikającym z umów o członkostwo oraz transakcji przyjętych do rozliczeń jest prawo obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 14

1. Z zastrzeżeniem ust. 3 uchwała Zarządu Izby o przyznaniu członkostwa w Izbie zostaje podjęta przed upływem 2 tygodni od dnia złożenia w Izbie wniosku o jej zawarcie, jeżeli podmiot ubiegający się o zawarcie tej umowy spełnia warunki członkostwa w Izbie określone w przepisach prawa i Regulaminu, a wniosek i załączone do niego dokumenty spełniają warunki formalne określone w Regulaminie oraz w przepisach wydanych na jego podstawie, chyba że uchwała Zarządu IRGiT podjęta w tej sprawie wskazuje inny termin zawarcia umowy.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek lub załączone do niego dokumenty wymagają uzupełnienia lub poprawienia, termin, o którym mowa w ust. 1, rozpoczyna bieg od dnia, w którym podmiot ubiegający się o zawarcie umowy o członkostwo dokona ich stosownego uzupełnienia lub poprawienia.

3. Nabycie członkostwa w Izbie przez podmiot, który będzie regulował swoje zobowiązania i należności za pośrednictwem wskazanego przez siebie Banku płatnika, może nastąpić pod warunkiem zawarcia przez IRGiT umowy z tym Bankiem płatnikiem określającej zasady współpracy w tym zakresie.
4. Do zmiany umowy o członkostwo w Izbie przepisy ust. 1, 2, 3 stosuje się odpowiednio.
5. (uchylony)

§ 15

1. Wniosek o zawarcie umowy o członkostwo w Izbie sporządza się na formularzu, którego wzór określa Zarząd IRGiT.
2. (uchylony)
3. Wniosek w sprawie zawarcia umowy o członkostwo w Izbie powinien zawierać:
 - 1) określenie działalności, którą wnioskodawca zamierza wykonywać w zakresie prowadzonych przez Izbę rozliczeń transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych zgodnie z klasyfikacją określoną w §9 ust. 2,
 - 2) wskazanie podmiotu mającego wykonywać obowiązki Banku płatnika dla wnioskodawcy,
 - 3) pełnomocnictwo udzielone IRGiT do zamykania Pozycji w towarach giełdowych w przypadkach wskazanych w Regulaminie zgodnie ze wzorem określonym przez Zarząd Izby,
 - 4) oświadczenie w przedmiocie zapisu na sąd polubowny.

§ 16

(uchylony)

§ 17

1. Członek Izby obowiązany jest:
 - 1) przestrzegać postanowień Regulaminu oraz innych przepisów obowiązujących członków Izby;
 - 2) informować niezwłocznie Izbę o zamiarze rozwiązania lub wypowiedzenia umowy z BPCI lub zamiarze zmiany BPCI, a także o każdym naruszeniu przez członka Izby zobowiązań wobec BPCI, które mogą doprowadzić do rozwiązania umowy pomiędzy BPCI i członkiem Izby;

- 3) utrzymywać na rachunku w BPCI środki (lub inne zabezpieczenia akceptowane przez BPCI) w ilości i o wartości zapewniającej należyte i terminowe przeprowadzenie rozrachunku transakcji przez Izbę;
 - 4) uzyskać zgodę Izby na zmianę podmiotu pełniącego funkcję BPCI;
 - 5) udzielić BPCI wszelkich niezbędnych zgód lub zezwoleń w celu należytego wykonywania przez BPCI zobowiązań wobec Izby;
 - 6) dokonać zmiany BPCI w terminie wskazanym przez Izbę na inny podmiot uprawniony do pełnienia funkcji Banku płatnika w przypadku, gdy podmiot dotychczas pełniący funkcję Banku płatnika utraci z jakiegokolwiek przyczyny taki status;
 - 7) informować niezwłocznie Izbę o każdej zmianie danych zawartych w dokumentach, na podstawie których zawarto umowę o członkostwo w Izbie;
 - 8) informować niezwłocznie Izbę o wystąpieniu po jego stronie okoliczności uzasadniających powstanie Przypadku naruszenia lub uzasadnionej obawie ich wystąpienia, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od momentu wystąpienia tych okoliczności, a także w tym samym terminie o wszelkich innych zdarzeniach, które mogą wpłynąć negatywnie na wykonanie przez niego zobowiązań wynikających z członkostwa, o ile Regulamin nie wskazuje innego terminu.
2. Zarząd IRGiT może zażądać od członka Izby informacji niezbędnych dla oceny, czy spełnia on warunki członkostwa w Izbie. Członek Izby zobowiązany jest udzielić żądanych informacji niezwłocznie.

§ 18

1. Wysokość kapitałów własnych rozliczających członków Izby nie może być niższa niż:
 - 1) dla członków Izby rozliczających wyłącznie transakcje zawierane na rachunek własny:
 - a) 50 mln zł – w przypadku banków,
 - b) 3,2 mln zł – w przypadku Domów maklerskich, Towarowych domów maklerskich oraz Przedsiębiorstw energetycznych i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy jeżeli zawierają transakcje, których przedmiotem są hurtowe produkty energetyczne,
 - c) 1,2 mln zł – z zastrzeżeniem postanowień lit. d)
 - d) w przypadku Domów maklerskich, Towarowych domów maklerskich oraz Przedsiębiorstw energetycznych

- i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy, o ile zawierają one wyłącznie transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2) Ustawy,
- d) 500 tys. zł – w przypadku Domów maklerskich oraz Towarowych domów maklerskich, o ile zawierają one wyłącznie transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2) lit. a), d) lub f) Ustawy.
- 2) dla członków Izby rozliczających transakcje inne, niż określone w pkt 1:
- a) 100 mln zł – w przypadku banków,
- b) 5 mln zł – z zastrzeżeniem postanowień lit. e), w przypadku Domów maklerskich oraz Towarowych domów maklerskich i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy,
- c) 3,2 mln zł – z zastrzeżeniem postanowień lit. d) poniżej, w przypadku Przedsiębiorstw energetycznych wykonujących czynności z zakresu działalności maklerskiej na rzecz podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, do której należy podmiot wykonujący te czynności, na zasadach określonych w art. 9 ust. 6a Ustawy,
- d) 1,2 mln zł – w przypadku Przedsiębiorstw energetycznych wykonujących czynności z zakresu działalności maklerskiej na rzecz podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, do której należy podmiot wykonujący te czynności, na zasadach określonych w art. 9 ust. 6a Ustawy, o ile zawierają one wyłącznie transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2) Ustawy,
- e) 500 tys. zł – w przypadku Domów maklerskich oraz Towarowych domów maklerskich, o ile zawierają one wyłącznie transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2) lit. a), d) lub f) Ustawy.

2. Przez kapitały własne rozumie się:

- 1) w przypadku banków – sumę funduszy zasadniczych w rozumieniu Ustawy Prawo bankowe, pomniejszoną o niepokrytą stratę z lat ubiegłych,
- 2) w przypadku Domów maklerskich, Towarowych domów maklerskich, Przedsiębiorstw energetycznych – sumę kapitału zakładowego,

w części w jakiej został wpłacony, kapitału zapasowego oraz kapitałów rezerwowych z wyłączeniem kapitału z aktualizacji wyceny, pomniejszoną o niepokrytą stratę z lat ubiegłych,

- 3) w przypadku zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy – fundusz na działalność maklerską wydzielony z kapitałów (funduszy) własnych tej zagranicznej osoby prawnej, powiększony o fundusze rezerwowe oraz zyski oddziału i pomniejszony o straty oddziału.

§ 19

Domy maklerskie, Towarowe domy maklerskie, zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 50 ust. 1 Ustawy, prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału oraz Banki, posiadające status rozliczającego członka Izby zobowiązane są spełniać wymogi ostrożnościowe określone we właściwych przepisach prawa.

§ 20

Członkowie Izby, o których mowa w §19, mają obowiązek wyliczania wskaźników związanych z normami ostrożnościowymi według zasad określonych we właściwych przepisach. W przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów norm ostrożnościowych ustalonych na podstawie Regulaminu, członek Izby ma obowiązek w terminie dwóch dni pisemnie poinformować o tym Izbę wskazując przyczyny tego stanu oraz kroki podjęte w celu dostosowania się do obowiązującej wartości norm ostrożnościowych.

§ 21

1. Rozliczający członkowie Izby, zobowiązani są dostarczać Izbie:

- 1) roczne sprawozdania finansowe oraz - w przypadku gdy rozliczający członkowie Izby są zobowiązani do ich sporządzania – skonsolidowane roczne sprawozdania finansowe, wraz z raportem z badania sprawozdania oraz opinią biegłego rewidenta – w terminie nie dłuższym niż 15 dni od dnia zakończenia badania przez biegłego rewidenta, a jeżeli nie podlega ono obowiązkowemu badaniu – w terminie 15 dni od dnia jego przyjęcia lub zatwierdzenia przez właściwy organ; w przypadku gdy rozliczający członkowie Izby są zgodnie z odrębnymi przepisami zobowiązani do przekazania rocznego sprawozdania finansowego lub rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publicznej wiadomości,

wykonanie powyższego obowiązku następuje w terminie określonym w tych przepisach,

- 2) informacje finansowe zawierające dane dotyczące utrzymywanych przez nie poziomów norm ostrożnościowych, które podmioty te zobowiązane są przekazywać właściwym władzom nadzorującym ich funkcjonowanie, sporządzone zgodnie z obowiązującymi je w tym zakresie przepisami prawa – w terminach, w jakich informacje te powinny być przekazywane właściwym władzom nadzorującym ich funkcjonowanie,
 - 3) inne informacje dotyczące ich sytuacji finansowej, które na podstawie obowiązujących je przepisów prawa lub umów, podmioty te zobowiązane są przekazywać instytucjom wykonującym na terytorium państwa, w którym znajduje się siedziba, a w razie braku obowiązku jej ustanowienia – centrala danego podmiotu, zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarowym lub w obrocie instrumentami finansowymi – w terminach oraz w formie, w jakiej informacje te powinny być przekazywane tym instytucjom.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, o ile zostały sporządzone w języku obcym składa się w tłumaczeniu na język polski. Dopuszczalne jest także złożenie dokumentów w języku angielskim, jeżeli w tej wersji językowej zostały one sporządzone zgodnie z obowiązującymi członka Izby przepisami prawa, albo przetłumaczonych na język angielski. Tłumaczenie powinno zostać potwierdzone za zgodność z treścią dokumentu oryginalnego przez osoby upoważnione do reprezentowania uczestnika.
3. Z zastrzeżeniem ust. 1, członkowie Izby będący Przedsiębiorstwami energetycznymi obowiązani są dostarczać Izbie sprawozdania F-01 o przychodach, kosztach i wyniku finansowym, sporządzane zgodnie z przepisami prawa wydanymi na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) – w terminach, w których zgodnie z tymi przepisami sprawozdania te powinny być przekazywane Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

§ 22

Zarząd IRGiT może w drodze uchwały nakazać członkowi Izby przekazywanie, w określonych terminach i przez czas oznaczony, określonych informacji dotyczących jego sytuacji finansowej, jeżeli poweźmie podejrzenie, że działalność tego członka Izby zagraża

bezpieczeństwu obrotu lub, że zagrożenie takie jest prawdopodobne, w tym w szczególności w razie wystąpienia Przypadku naruszenia.

ROZDZIAŁ III

REJESTRACJA OPERACJI ZWIĄZANYCH Z OBROTEM TOWARAMI GIEŁDOWYMI

§ 23

1. Wszystkie operacje związane z rejestracją, rozliczaniem i gwarantowaniem rozliczeń transakcji w towarach giełdowych, dokonywane są przez Izbę na kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych oraz kontach rozliczeniowych.
2. Przez konta ewidencyjne rejestru towarów giełdowych rozumie się urządzenia ewidencyjne służące do rejestracji Pozycji w towarach giełdowych rozliczanych przez Izbę.
3. Przez konta rozliczeniowe rozumie się urządzenia ewidencyjne służące do rejestracji zobowiązań i należności rozliczającego członka Izby z tytułu depozytów, rejestracji środków wnoszonych przez rozliczających członków Izby na depozyty oraz rejestracji zobowiązań i należności z tytułu rozliczeń transakcji giełdowych.
4. W przypadku, gdy rozliczający członek Izby wykonuje czynności rozliczeniowe zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2 Regulaminu, ewidencja transakcji zawieranych na rzecz klienta prowadzona jest w systemie rozliczeń Izby na wydzielonych kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych.
5. Zobowiązania i należności wynikające z rozliczania transakcji giełdowych oraz zobowiązania i należności związane z systemem gwarantowania rozliczeń w przypadku, gdy rozliczający członek Izby wykonuje czynności rozliczeniowe zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2 Regulaminu, rejestrowane są na wydzielonych kontach rozliczeniowych na zasadach określonych przez Izbę.

§ 24

Na kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych dokonuje się rejestracji Pozycji, na zasadach określonych w Szczegółowych zasadach rozliczeń, zgodnie ze standardem instrumentu określonym przez Giełdę.

§ 25

(uchylony)

§ 26

Rejestrowanie towarów giełdowych prowadzone jest przez uprawnione do tego podmioty zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa i służy do udokumentowania:

- 1) stanu posiadanych Pozycji,
- 2) zmian stanu posiadania Pozycji w następstwie zawarcia transakcji w towarach giełdowych rozliczanych przez Izbę,
- 3) skutków innych operacji dotyczących posiadanych Pozycji, określonych w Szczegółowych zasadach rozliczeń.

§ 27

1. Rejestrowanie towarów giełdowych jest prowadzone ilościowo, zgodnie z zasadami:
 - 1) podwójnego zapisu,
 - 2) (uchylony),
 - 3) uwzględniania praw własności towarów giełdowych.
2. Zasada podwójnego zapisu oznacza, że każda operacja rejestrowana w Izbie dotycząca towarów giełdowych powinna zostać zarejestrowana na przynajmniej dwóch kontach ewidencyjnych w taki sposób, że zapisowi lub sumie zapisów po jednej stronie konta musi towarzyszyć równy co do wielkości zapis po przeciwnej stronie innego konta lub kont, przy czym jedna strona zapisu przyporządkowana jest zawsze Izbie, a pozostałe przyporządkowane są członkom Izby. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych trybem realizacji transakcji rozliczanej przez Izbę, w Izbie może być dokonywany zapis na jednym koncie. W tym wypadku zasada wyrażona w zdaniu pierwszym stosuje się odpowiednio.
3. Dopuszcza się możliwość odstąpienia od zasady podwójnego zapisu przez członka pod warunkiem, że zachowana zostanie chronologia wszystkich zapisów i rejestr towarów giełdowych prowadzony przez członka jest odwzorowaniem odpowiedniego konta ewidencyjnego prowadzonego przez Izbę.
4. (uchylony)
5. Zasada uwzględniania praw własności towarów giełdowych polega na rejestrowaniu towarów giełdowych na kontach ewidencyjnych rejestru towarów giełdowych w podziale na Pozycje własne członka Izby oraz Pozycje jego klientów.
6. (uchylony)

§ 28

(uchylony)

ROZDZIAŁ IV

SPOSÓB I TRYB ROZLICZANIA TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY

§ 29

1. Izba organizuje i dokonuje rozliczeń oraz rozrachunków transakcji zawartych na Rynkach towarów giełdowych rozliczanych przez Izbę, a ponadto gromadzi i zarządza środkami systemu gwarantowania rozliczeń.
2. Rozrachunek pieniężny, o którym mowa w ust. 1 jest dokonywany w walucie polskiej. Jeżeli przeprowadzenie określonej operacji w procesie rozliczeń lub rozrachunku, a w szczególności rozliczenie transakcji, wymagałoby dokonania przeliczenia wartości wyrażonej w walucie obcej na walutę polską albo odwrotnie, przeliczenie takie jest dokonywane na podstawie wartości rynkowej tej waluty obcej ustalonej zgodnie z zasadami określonymi przez Zarząd IRGiT w drodze uchwały.

Tryb zgłaszania transakcji

§ 30

1. Wszystkie dane o transakcjach giełdowych zawieranych w towarach giełdowych rozliczanych przez Izbę przekazywane są przez Giełdę do systemu rozliczeń drogą elektroniczną.
2. Wszystkie dane o transakcjach, o których mowa w §1 ust. 3, rozliczanych przez Izbę, przekazywane są do IRGiT przez obie strony transakcji lub inny podmiot upoważniony przez strony tych transakcji.
3. Izba zapewnia rozliczenie transakcji giełdowych oraz wykonanie innych związanych z nimi czynności, o których mowa w niniejszym rozdziale, pod warunkiem otrzymywania dokumentów i danych, o których mowa w ust. 1, na zasadach określonych w umowie pomiędzy Giełdą a IRGiT.
4. Izba zapewnia rozliczenie transakcji, o których mowa w §1 ust. 3 oraz wykonanie innych związanych z nimi czynności, o których mowa w niniejszym rozdziale, pod warunkiem otrzymania dokumentów i danych, o których mowa w ust. 2, na zasadach określonych pomiędzy IRGiT a stronami takich transakcji lub innym podmiotem upoważnionym przez te strony.

Tryb rozliczania transakcji

§ 31

Ileokroć mowa w postanowieniach Regulaminu o dniu T rozumie się przez to dzień zawarcia transakcji. Dni poprzedzające lub następujące po dniu T oznacza się odpowiednio jako T – n lub T + n, gdzie n oznacza liczbę dni poprzedzających lub następujących.

§ 32

1. Po otrzymaniu danych o transakcjach, o których mowa w § 30, Izba rejestruje na kontach ewidencyjnych rejestrów towarów giełdowych, o których mowa w § 23 ust. 2, Pozycje będące przedmiotem rejestrowanych transakcji, a następnie oblicza wierzytelności pieniężne z tytułu zarejestrowanych Pozycji.
2. Ustalanie wielkości zobowiązań i należności rozliczających członków Izby odbywa się:
 - 1) w zakresie dotyczącym transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych na podstawie dokumentów zawierających warunki transakcji oraz innych danych dostarczanych do Izby przez Giełdę lub inne podmioty, o których mowa w § 4 ust. 6,
 - 2) w zakresie innych operacji – na podstawie danych przekazywanych przez rozliczających członków Izby.

§ 33

W ramach organizacji i prowadzenia rozliczeń pieniężnych transakcji zawieranych na Rynkach towarów giełdowych, Izba w szczególności:

- 1) ustala zakres świadczeń pieniężnych, do spełnienia których zobowiązani są rozliczający członkowie Izby odpowiedzialni za ich rozliczenie w podziale na:
 - a) zobowiązania i należności z tytułu rozliczenia transakcji,
 - b) zobowiązania i należności z tytułu depozytów zabezpieczających.
- 2) umożliwia spełnienie świadczeń, o których mowa w pkt 1, poprzez przygotowanie i przekazanie do realizacji do BPI i BPCI dyspozycji powodujących uznanie lub obciążenie rachunków bankowych wskazanych przez rozliczających członków Izby prowadzonych w BPCI,
- 3) w zakresie określonym w Regulaminie organizuje i zarządza systemem gwarantowania rozliczeń.

§ 34

1. Czynności, o których mowa w §33 pkt 1) lit. a) wykonuje się zgodnie z zasadą, że członek Izby zobowiązany jest do spełnienia świadczenia pieniężnego wynikającego z transakcji w wysokości stanowiącej nadwyżkę ponad należne mu świadczenie pieniężne (kompensacja), chyba że przepisy Regulaminu stanowią inaczej.
2. Ustalanie wielkości zobowiązań, o których mowa w § 33 pkt 1) lit. a), odbywa się według zasady kompensacji wielostronnej. Zasada kompensacji wielostronnej obejmuje wszystkie transakcje rozliczane przez Izbę, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. Nadwyżka, o której mowa w ust. 1, wyznacza zarazem wielkość faktycznego przepływu środków pieniężnych w danym dniu rozliczeniowym z tytułu rozliczenia transakcji.
4. Zarząd IRGiT może, w drodze uchwały, postanowić o wyłączeniu określonych transakcji spod obowiązywania zasady kompensacji wielostronnej lub określić rodzaje transakcji niepodlegających tej zasadzie, a także określić grupy transakcji, w ramach których dokonuje się odrębnej kompensacji wielostronnej. W tych wypadkach wielkość zobowiązań ustalana jest odrębnie dla każdej transakcji wyłączonej lub według zasady kompensacji dwustronnej.
5. Zarząd IRGiT może postanowić w drodze uchwały o stosowaniu zasady kompensacji do zobowiązań i należności wynikających z transakcji oraz zobowiązań i należności członków Izby z innych tytułów związanych z członkostwem w Izbie. W tym wypadku przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 35

1. Izba sporządza i udostępnia członkom Izby zestawienia wszystkich operacji zarejestrowanych na odpowiednich kontach, za których rozliczenie odpowiedzialni są poszczególni członkowie Izby, jak również przypadające na każdego z nich saldo z tytułu rozliczenia transakcji.
2. (uchylony)
3. Komunikaty o wartości skompensowanych sald członków Izby udostępniane są także drogą elektroniczną BPI oraz BPCI.
4. (uchylony)

ROZDZIAŁ V

SYSTEM GWARANTOWANIA ROZLICZEŃ – Sposób organizacji systemu zabezpieczania płynności rozliczania transakcji

§ 36

1. W skład systemu gwarantowania rozliczeń prowadzonego przez Izbę wchodzi:
 - 1) depozyty transakcyjne,
 - 2) depozyty zabezpieczające,
 - 3) fundusze gwarancyjne,
 - 4) system monitorowania depozytów,
 - 5) wadium.
2. Wartość przychodów wynikających z dodatniego oprocentowania lub kosztów wynikających z ujemnego oprocentowania od środków członków Izby utrzymywanych w systemie gwarantowania rozliczeń jest rozliczana z członkami Izby zgodnie z zasadami określonymi w Szczegółowych zasadach rozliczeń, z zastrzeżeniem postanowień § 45f.
3. Środki systemu gwarantowania rozliczeń nie stanowią własności IRGiT. Izba jako podmiot prowadzący system, o którym mowa w ust. 1 może zarządzać tymi środkami na zasadach określonych w Regulaminie, w szczególności wykorzystać środki w razie wystąpienia Przypadku naruszenia, przy czym w pierwszej kolejności środki te są wykorzystywane w celu wykonania zobowiązań wynikających z transakcji.

Depozyty transakcyjne

§ 37

1. Depozyty transakcyjne służą zabezpieczeniu rozrachunków pieniężnych.
2. Depozyt transakcyjny składa się z depozytu dostawy oraz depozytu historycznego.
3. Zarząd IRGiT określa w drodze uchwały minimalną wartość depozytu transakcyjnego dla poszczególnych Rynków towarów giełdowych rozliczanych przez Izbę.
4. Wartość depozytu dostawy dla rozliczającego członka Izby uzależniona jest od szacowanych dziennych zobowiązań członka z tytułu Rozrachunku pieniężnego poszczególnych Rynków towarów giełdowych. Algorytm wyznaczania wartości oraz tryb regulacji depozytu określa uchwała Zarządu IRGiT.
5. Depozyty transakcyjne zabezpieczają Rozrachunek pieniężny, w szczególności w przypadku zastrzeżenia płatności przez BPCI, o którym mowa w §53 ust. 2.

6. Depozyt dostawy wnoszony jest wyłącznie w środkach pieniężnych.
7. Wartość depozytu historycznego dla rozliczającego członka Izby uzależniona jest od historycznych wartości transakcji i zobowiązań z tytułu Rozrachunku pieniężnego w odniesieniu do określonej grupy instrumentów. Algorytm wyznaczania wartości i tryb wnoszenia depozytu historycznego oraz rynki, w odniesieniu do których stosowany jest depozyt historyczny określa uchwała Zarządu IRGiT.
8. Depozyt historyczny może być wnoszony:
 - 1) w środkach pieniężnych,
 - 2) w formie zabezpieczeń niepieniężnych, o ile zasady ich wnoszenia zostały określone w uchwale Zarządu IRGiT.
9. (uchylony)
10. Wypłaty środków pieniężnych wniesionych na Depozyty transakcyjne mogą być dokonywane po złożeniu odpowiedniej dyspozycji przez członka Izby.
11. W przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 2, Dom maklerski lub Towarowy dom maklerski zobowiązany jest do:
 - 1) kontroli pokrycia zleceń składanych przez klientów Domu maklerskiego lub Towarowego domu maklerskiego,
 - 2) zapewnienia na rachunku w BPCI środków finansowych w wysokości niezbędnej dla dokonania rozrachunku transakcji, za których rozliczenie odpowiada Dom maklerski lub Towarowy dom maklerski na zasadach określonych w Regulaminie.
12. W przypadku naruszenia przez Dom maklerski lub Towarowy dom maklerski obowiązków, o których mowa w ust. 11, Zarząd IRGiT może w szczególności podjąć decyzję o cofnięciu zgody o której mowa w § 11 ust. 2 lub podjąć inne działania przewidziane w Regulaminie na okoliczność wystąpienia Przypadku naruszenia.

System monitorowania depozytów

§ 38

1. System monitorowania depozytów polega na porównywaniu wartości zobowiązań danego rozliczającego członka Izby z tytułu rozliczania transakcji giełdowych oraz zobowiązań z tytułu depozytów zabezpieczających, do wartości wniesionych depozytów transakcyjnych i zabezpieczających.
2. W przypadku, kiedy wartość zobowiązań przypadająca na danego członka Izby przekroczy wartość wniesionych przez ten podmiot depozytów transakcyjnych i zabezpieczających, IRGiT może wezwać tego członka Izby do wniesienia zabezpieczeń

pokrywających różnicę między wartością jego zobowiązań a wniesionymi zabezpieczeniami, w terminie określonym przez Izbę.

Depozyty zabezpieczające

§ 39

1. Depozyty zabezpieczające służą zabezpieczeniu prawidłowego wykonania transakcji w kontraktach forward. Naliczane są na kontach rozliczeniowych przypisanych do członków Izby zobowiązanych do ich wniesienia w postaci:
 - 1) depozytu wstępnego,
 - 2) depozytu uzupełniającego.
2. Wartość wymaganego depozytu wstępnego zależy od:
 - 1) liczby Pozycji otwartych w poszczególnych kontraktach,
 - 2) wartości dziennych kursów rozliczeniowych wyznaczonych przez Izbę,
 - 3) parametru ryzyka uzależnionego od zmienności cen na rynku oraz liczby dni do wykonania danej serii kontraktów,
 - 4) współczynników kompensacji międzyokresowej w ramach grup dostawy oraz pomiędzy grupami dostawy,
 - 5) parametru uznania kompensacji międzyokresowej oraz parametru uznania kompensacji międzyproduktowej.
3. Wartość depozytu uzupełniającego zależy od różnicy kursów, po jakich zawierane były dane kontrakty oraz bieżącego dziennego kursu rozliczeniowego wyznaczonego przez Izbę zgodnie z zasadami określonymi w Szczegółowych zasadach rozliczeń. Sposób wyznaczania wartości depozytów zabezpieczających dla kontraktów forward, podany jest w Szczegółowych zasadach rozliczeń.
4. W przypadkach szczególnych mogących spowodować zagrożenie dla bezpieczeństwa prowadzonych przez Izbę rozliczeń lub rozrachunków, Zarząd IRGiT może w drodze uchwały określić inną wartość dziennego kursu rozliczeniowego niż wartość ustalona dla danego dnia przez Giełdę lub inną wartość dziennych kursów rozliczeniowych wyznaczanych przez Izbę, o których mowa w ust. 2 pkt 2).
5. Wartość parametrów i współczynników, o których mowa w ust. 2 pkt 3) do 5) udostępniana jest na publicznej stronie internetowej IRGiT.
6. Wpłaty na depozyty zabezpieczające mogą być wnoszone:
 - 1) w formie wpłat pieniężnych,
 - 2) w formie zabezpieczeń niepieniężnych, wnoszonych na zasadach określonych w drodze uchwały przez Zarząd IRGiT.

7. Depozyty zabezpieczające Pozycje w kontraktach forward wnoszone przez rozliczającego członka Izby, wykonującego czynności rozliczeniowe na rzecz klientów, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2) Regulaminu naliczane są oddzielnie dla każdego klienta. Za zgodą Zarządu IRGiT wyrażoną w formie uchwały dla członków Izby wchodzących w skład Grupy energetycznej depozyty zabezpieczające mogą być naliczane od skompensowanych w ramach Grupy energetycznej Pozycji, za których rozliczenie odpowiadają członkowie Izby będący członkami danej Grupy energetycznej. Szczegółowe zasady dokonywania kompensacji w przypadku, o którym mowa powyżej, określone zostaną w uchwale Zarządu Izby.
8. Wartość depozytu zabezpieczającego wnoszonego przez rozliczającego członka Izby, wykonującego czynności rozliczeniowe na rzecz klientów, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2) Regulaminu oraz prowadzącego działalność na rachunek własny zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 1) Regulaminu, stanowi sumę depozytów naliczonych na kontach rozliczeniowych prowadzonych dla poszczególnych klientów oraz depozytów zabezpieczających naliczonych dla Pozycji własnych tego członka Izby.

§ 40
(uchylony)

Fundusz gwarancyjny

§ 41

1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa rozliczeń transakcji zawieranych na Rynku towarów giełdowych, IRGiT organizuje fundusze gwarancyjne dla poszczególnych rodzajów towarów giełdowych lub dla grupy towarów giełdowych różnego rodzaju, w zależności od ustaleń Zarządu IRGiT.
2. Uchwała Zarządu IRGiT w sprawie utworzenia danego funduszu gwarancyjnego określa zakres transakcji zabezpieczonych tym funduszem.

§ 42

1. Fundusze gwarancyjne tworzone są z wpłat dokonywanych przez rozliczających członków Izby.
2. IRGiT może zarządzać środkami funduszy gwarancyjnych.

§ 43

1. Środki funduszy gwarancyjnych mogą być wykorzystywane w celu rozliczenia transakcji, za które odpowiada członek Izby w wypadkach, o których mowa w § 45o ust. 1 oraz § 54 ust. 2. Izba jest uprawniona do rozporządzania środkami wniesionymi do funduszu gwarancyjnego, zgodnie z celami tego funduszu.
2. Jeżeli środki funduszu gwarancyjnego wymagane w celu rozliczenia transakcji, za które odpowiada członek Izby przekraczałyby jego wpłatę do właściwego funduszu, wydatkowanie ponad wpłatę następuje najpierw z wpłaty tego członka Izby do innego funduszu, z zastrzeżeniem ust. 3, a jeżeli okaże się to niewystarczające – z pozostałych środków właściwego funduszu.
3. Jakiegokolwiek wykorzystanie środków danego funduszu gwarancyjnego w celu wykonania zobowiązań związanych z rozliczeniami transakcji, dla zabezpieczenia których służą środki innego funduszu, jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy zobowiązania członka Izby związane z rozliczeniami zabezpieczonymi środkami danego funduszu zostały w pełnym zakresie wykonane i nie zachodzi możliwość zaciągania nowych zobowiązań oraz wyłącznie do wysokości wpłaty członka Izby do danego funduszu gwarancyjnego.
4. Za zobowiązania, o których mowa w ust. 3, uważa się w szczególności zobowiązania powstałe w wyniku wykorzystania danego funduszu gwarancyjnego.

§ 43a

1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa płynności rozliczeń, o którym mowa w § 45o, Izba może wydzielić w ramach danego funduszu gwarancyjnego zasób celowy dedykowany wsparciu płynności rozliczeń transakcji zabezpieczonych środkami tych funduszy.
2. Zasób celowy, o którym mowa w ust. 1 wynosi maksymalnie do 30% środków danego funduszu gwarancyjnego.
3. Wydzielenie zasobu celowego, o którym mowa w ust. 1 oraz ustalenie jego wysokości następuje na zasadach określonych w odpowiednich Szczegółowych zasadach rozliczeń.

§ 44

1. Wpłaty do poszczególnych funduszy gwarancyjnych wnoszą członkowie Izby w zakresie rozliczeń transakcji zabezpieczonych środkami tych funduszy.

2. Członek Izby wnosi pierwszą wpłatę do funduszu gwarancyjnego wyłącznie w formie pieniężnej, najpóźniej na dwa dni przed dniem wskazanym przez Giełdę, jako dzień rozpoczęcia przez członka Izby działalności na rynku zabezpieczonym tym funduszem.
3. Wysokość pierwszej wpłaty, o której mowa w ust. 2 jest równa trzykrotnej wartości wpłaty minimalnej, o której mowa w § 45b ust. 3.

§ 45

Członek Izby reguluje wpłaty do poszczególnych funduszy gwarancyjnych jedynie w formie pieniężnej lub niepieniężnej na zasadach określonych w uchwale Zarządu IRGiT.

§ 45a

1. Wartość zobowiązań wobec poszczególnych funduszy gwarancyjnych każdego członka Izby zobowiązanego do utrzymywania wpłat w danym funduszu będzie naliczana (aktualizacja wpłat) oraz podawana do wiadomości danego członka Izby w pierwszym dniu roboczym każdego kolejnego miesiąca.
2. Aktualizacja wpłaty, o której mowa w § 44 ust. 3, jest wykonywana w terminie najbliższej aktualizacji wartości zobowiązań dla pozostałych rozliczających członków Izby po rozpoczęciu zawierania transakcji przez członka Izby.

§ 45b

1. Aktualizacja wpłat do poszczególnych funduszy wykonywana jest na podstawie algorytmu określonego przez Zarząd IRGiT w drodze uchwały.
2. Wartość wpłat do poszczególnych funduszy gwarancyjnych wyliczona dla danego członka Izby uzależniona jest od wielkości ryzyka mierzonego wysokością niepokrytej straty tego członka Izby w przypadku zaistnienia najbardziej niekorzystnego scenariusza testów warunków skrajnych, na zasadach określonych w uchwale Zarządu IRGiT.
3. Wpłata do funduszu nie może być niższa od wysokości wpłaty minimalnej ustalonej przez Zarząd IRGiT w drodze uchwały.
4. W przypadkach szczególnie uzasadnionych względami bezpieczeństwa obrotu i rozliczeń transakcji, IRGiT może przeprowadzić aktualizację wpłat do funduszu w terminie innym, niż wskazany w § 45a ust. 1 oraz zobowiązać wszystkich lub niektórych rozliczających członków Izby do wniesienia wpłat uzupełniających do funduszu lub funduszy.

§ 45c

1. Regulacja wpłaty odbywa się poprzez wniesienie przez rozliczającego członka Izby wpłaty uzupełniającej do funduszu w przypadku, gdy nowa wysokość wpłaty, ustalona w wyniku aktualizacji wpłat jest wyższa od wpłaty wynikającej z poprzedniej aktualizacji, albo w drodze zwrotu przez Izbę rozliczającemu członkowi Izby części wniesionej uprzednio wpłaty, jeżeli zaktualizowana wpłata jest niższa niż wpłata wynikająca z poprzedniej aktualizacji.
2. Regulacja wpłaty następuje odrębnie dla każdego funduszu, chyba że z uwagi na bezpieczeństwo rozliczeń IRGiT zdecyduje o zarachowaniu części wpłaty podlegającej zwrotowi, przypisanej do danego funduszu gwarancyjnego wyznaczonego dla danego rozliczającego członka Izby, na rzecz wpłaty uzupełniającej tego rozliczającego członka Izby do innego funduszu.
3. Regulacja polegająca na zwrocie rozliczającemu członkowi Izby części wniesionej uprzednio wpłaty zostaje wstrzymana, jeżeli powstała sytuacja, w której rozliczający członkowie Izby są zobowiązani do wniesienia wpłat odtworzeniowych lub dodatkowych, o których mowa w § 45g i § 45h.
4. Członek Izby zobowiązany jest wnieść wpłatę uzupełniającą, o której mowa w ust. 1 do godziny 11:30 w dniu regulacji wpłat, określonym jako trzeci dzień roboczy po dniu przekazania przez IRGiT informacji o zaktualizowanej wartości wpłaty, o której mowa w § 45a ust. 1, chyba, że w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa obrotu i rozliczeń transakcji, IRGiT ustali ten termin odmiennie dla danej aktualizacji.
5. IRGiT zobowiązana jest do dokonania zwrotu, o którym mowa w ust. 1 do trzeciego dnia roboczego po dniu aktualizacji, chyba, że termin wniesienia wpłat uzupełniających został określony odmiennie dla tej aktualizacji zgodnie z ust. 4 lub dokonanie zwrotu w innym terminie jest uzasadnione ze względu na bezpieczeństwo obrotu i rozliczeń transakcji.

§ 45d

Regulacja wpłaty następuje na podstawie dokumentów wystawionych przez IRGiT oraz udostępnionych członkom Izby w dniu aktualizacji.

§ 45e

(uchylony)

§ 45f

1. Przez zarządzanie środkami funduszy gwarancyjnych, o którym mowa w § 42 ust. 2 rozumie się czynności podejmowane przez IRGiT, których celem jest lokowanie środków poszczególnych funduszy.
2. Udział członka Izby w przychodach wynikających z dodatniego oprocentowania lub kosztach wynikających z ujemnego oprocentowania środków poszczególnych funduszy w związku z ich lokowaniem, jest proporcjonalny do wartości jego wpłat w formie pieniężnej do tych funduszy w danym okresie rozliczeniowym, w którym te przychody lub koszty zostały osiągnięte lub poniesione.
3. Okresem rozliczeniowym, o którym mowa w ust. 2 jest okres pomiędzy kolejnymi dniami regulacji wpłat do funduszu gwarancyjnego o których mowa w § 45c ust. 4.
4. Wartość przychodów uzyskanych w związku z lokowaniem środków, o których mowa w ust. 1, przypadających na danego członka Izby, wypłacana jest temu członkowi w pierwszym dniu regulacji wpłat do funduszu gwarancyjnego, następującym po zakończeniu danego kwartału, z zastrzeżeniem iż w przypadku konieczności wniesienia przez tego członka Izby wpłaty uzupełniającej, o której mowa w § 45c ust. 1, wartość przychodów uznawana jest na poczet jego wpłaty do funduszu gwarancyjnego, pomniejszając wymaganą wartość wpłaty uzupełniającej.
5. Wartość kosztów poniesionych w związku z lokowaniem środków, o których mowa w ust. 1, przypadająca na danego członka Izby, powiększa wysokość wymaganej wpłaty uzupełniającej lub pomniejsza kwotę zwrotu, o których mowa w § 45c ust. 1, w pierwszym dniu regulacji wpłat do funduszu gwarancyjnego, następującym po zakończeniu danego kwartału.

§ 45g

1. W przypadku, gdy środki właściwego funduszu gwarancyjnego zostały wykorzystane zgodnie z § 43, członkowie Izby zobowiązani do utrzymywania wpłat w tym funduszu, są zobowiązani do wniesienia wpłat odtworzeniowych w wysokości oraz terminie określonym przez IRGiT. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli wykorzystanie dotyczyło jedynie zasobu celowego funduszu gwarancyjnego, o którym mowa w § 43a, IRGiT ma prawo do odstąpienia od wyznaczenia wpłat odtworzeniowych. Obowiązek wniesienia wpłat odtworzeniowych nie dotyczy członka Izby, którego zobowiązania zostały pokryte z wykorzystaniem środków funduszu gwarancyjnego.
2. Wartość wpłat odtworzeniowych poszczególnych rozliczających członków Izby równa jest różnicy między wpłatą należną do funduszu na dany dzień, a wartością wpłaty która pozostała w funduszu po przeprowadzeniu operacji o której mowa w ust.1.
3. IRGiT może zdecydować o uwzględnieniu wartości wpłat odtworzeniowych przy

wyznaczaniu wysokości zwrotów z tytułu aktualizacji wpłat do funduszu gwarancyjnego lub wysokości wpłaty uzupełniającej, o których mowa w § 45c.

4. Rozliczający członkowie Izby są zobowiązani do wniesienia dodatkowych wpłat do danego funduszu, proporcjonalnie do wielkości ich dotychczasowych wpłat wynikających z ostatniej wykonanej aktualizacji tego funduszu, w zakresie niezbędnym do wykonania zobowiązań gwarantowanych tym funduszem.

§ 45h

1. Członek Izby, którego zobowiązania zostały pokryte z wykorzystaniem środków funduszu gwarancyjnego jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu tych środków. Izba jako podmiot zarządzający systemem gwarantowania rozliczeń może podejmować odpowiednie czynności zmierzające do odzyskania środków funduszu gwarancyjnego od członka Izby, którego zobowiązania zostały wykonane z ich wykorzystaniem.
2. Środki uzyskane zgodnie z ust. 1 zwracane są członkom Izby proporcjonalnie do ich udziału w pokrywaniu zobowiązań, o których mowa w ust. 1. w ramach aktualizacji wpłat, o której mowa w § 45b, następującej po dniu uzyskania tych środków przez Izbę, chyba że z uwagi na bezpieczeństwo rozliczeń Zarząd IRGiT określi inny termin zwrotu.

§ 45i

1. W przypadku ustania członkostwa w Izbie, IRGiT zwraca wszystkie środki danego członka Izby znajdujące się w poszczególnych funduszach gwarancyjnych wraz z należnymi przychodami z ich lokowania, po wykonaniu przez niego wszystkich zobowiązań wynikających z członkostwa w Izbie, z zastrzeżeniem, iż zobowiązania te mogą zostać wykonane na zasadach określonych w § 45j.
2. Zasady, o której mowa w ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy ustanie członkostwa w Izbie następuje na skutek przejęcia (lub połączenia) członka Izby przez inny podmiot, który wstępuje w ogół praw przejmowanego członka Izby. W takim przypadku wpłatę do zasobów funduszu zarachowuje się na rzecz przejmującego członka Izby.
3. Zwrotu środków, o których mowa w ust. 1 z zasobu funduszu dokonuje się w pierwszym dniu regulacji wpłat do tego funduszu, następującym po ustaniu członkostwa w Izbie lub wykonaniu wszystkich zobowiązań wynikających z członkostwa w Izbie, z zastrzeżeniem postanowień § 45f ust. 4.

§ 45j

Zwracane członkowi Izby środki, o których mowa w § 45i ust. 1, mogą być pomniejszone o środki niezbędne do rozliczenia transakcji zawartych w związku z innymi transakcjami, dla których ten podmiot był rozliczającym członkiem Izby, a także o środki potrzebne do rozliczenia transakcji, za które odpowiada inny członek Izby, jeżeli podstawa do dokonania ich rozliczenia, przy użyciu odpowiedniego funduszu gwarancyjnego, powstała przed ustaniem lub ograniczeniem członkostwa w Izbie podmiotu, któremu zwracane są środki, o których mowa w § 45i ust. 1.

§ 45k

1. Wpłata członka Izby do funduszu w okresie zawieszenia jego członkostwa w Izbie nie podlega aktualizacji, przy czym jest wykorzystywana oraz odtwarzana na zasadach ogólnych do poziomu wpłaty w dniu zawieszenia.
2. W przypadku przywrócenia statusu członka Izby po okresie zawieszenia, wpłatę członka Izby do funduszu określa się zgodnie z § 44 ust. 3.
3. W przypadku przejęcia członka Izby przez inny podmiot w danym zakresie, wysokość wpłaty podmiotu przejmującego do danego funduszu określa się w wysokości ostatniej zaktualizowanej wpłaty przejmowanego członka Izby, z zastrzeżeniem §45l.

§ 45l

Wpłatę do funduszu przejmującego członka Izby będącego uczestnikiem funduszu określa się na zasadach ogólnych, jednakże przyjmując za podstawę dane wymagane do kalkulacji tej wpłaty, dotyczące łącznie przejmowanego i przejmującego członka Izby.

§ 45m

(uchylony)

§ 45n

IRGiT przedstawia członkom Izby będącym uczestnikami poszczególnych funduszy kwartalne sprawozdania ze swej działalności w zakresie zarządzania ich środkami.

WYKORZYSTANIE ZASOBU CELOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO ORAZ ŚRODKÓW WŁASNYCH IZBY DLA POTRZEB ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA PŁYNNOŚCI ROZLICZEŃ

§ 45o

1. Izba może korzystać ze środków zasobu celowego funduszu gwarancyjnego, o którym mowa w § 43a oraz ze środków własnych na potrzeby związane z zabezpieczeniem płynności rozliczeń, które wynikają z jednej z poniższych przyczyn:
 - 1) zastrzeżenie płatności, o którym mowa w § 53 ust. 1,
 - 2) brak możliwości sprawnego spieniężenia posiadanych zabezpieczeń niepieniężnych,
 - 3) niekorzystny rozkład w czasie strat na portfelu członka Izby, w stosunku do którego Izba przystąpiła do zamykania Pozycji.
2. Izba odzyskuje całość środków (wraz z odsetkami należnymi bankom) przeznaczonych na potrzeby zabezpieczenia płynności rozliczeń z przyczyn opisanych w ust. 1 poprzez:
 - 1) wezwanie członka Izby do zapłaty należnej kwoty,
 - 2) potrącenie ze środków uzyskanych w wyniku rozrachunku Pozycji członka Izby, które zostały zamknięte,
 - 3) potrącenie ze środków uzyskanych z tytułu spieniężenia posiadanych zabezpieczeń niepieniężnych,
 - 4) potrącenie z zysków zrealizowanych na portfelu członka Izby w stosunku do którego Izba przystąpiła do zamykania Pozycji.
3. Jeżeli czynności opisane w ust. 2 okażą się niewystarczające dla odzyskania przez Izbę całości środków przeznaczonych na potrzeby zapewnienia płynności z przyczyn opisanych w ust. 1, różnica pomiędzy wysokością środków własnych Izby wykorzystaną zgodnie z ust. 1 a wysokością środków odzyskanych zgodnie z ust. 2, zostaje pokryta z wpłat członków Izby na fundusze gwarancyjne, proporcjonalnie do wnoszonych wkładów.
4. Przez środki własne, o których mowa w ust. 1 rozumie się środki w wysokości 10 000 000,00 PLN utrzymywane przez Izbę ponad kwotę minimalnego kapitału własnego, określoną zgodnie z art. 68a ust. 11 Ustawy o obrocie oraz dostępne linie kredytowe.

WADIUM

§ 45p

1. W przypadkach określonych przez Giełdę, otwarcie aukcji w zakresie towarów rolno – spożywczych następuje pod warunkiem wniesienia przez podmiot będący wnioskodawcą aukcji („Oferent”) wadium w wysokości i terminie określanych przez Izbę.
2. Wadium stanowi zabezpieczenie prawidłowego wykonania zobowiązań wynikających z transakcji giełdowych zawartych przez Oferenta w wyniku aukcji.
3. Wadium może być wnoszone w środkach pieniężnych lub w formie niepieniężnej na zasadach określonych w uchwale Zarządu IRGiT.
4. Algorytm wyznaczania wysokości oraz termin i sposób wnoszenia wadium określa Zarząd IRGiT w drodze uchwały.

§ 45r

1. Izba gromadzi i przechowuje wadium wniesione w formie pieniężnej na dedykowanym rachunku w BPI.
2. Zwrot wadium wniesionego w formie pieniężnej na rachunek danego Oferenta będącego członkiem Izby lub na rachunek członka Izby reprezentującego danego Oferenta, następuje do dnia T+21, albo w pierwszym dniu roboczym następującym po dniu T+21, jeśli dzień T+21 jest dniem ustawowo wolnym od pracy, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3. Szczegółowe zasady zwrotu wadium określa Zarząd IRGiT w drodze uchwały.
3. W przypadku otrzymania od Giełdy informacji o braku prawidłowego wykonania przez Oferenta zobowiązań wynikających z transakcji zawartej w wyniku aukcji, Izba przekazuje drugiej stronie tej transakcji kwotę wadium w wysokości odpowiadającej wolumenowi zawartej przez ten podmiot transakcji.

ROZDZIAŁ VI

SPOSÓB I TRYB ROZRACHUNKU TRANSAKCJI ZAWIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW IZBY

Rozliczenie pieniężne

§ 46

1. Rozliczenie pieniężne rozliczanych przez Izbę transakcji w towarach giełdowych oraz innych operacji związanych z należnościami lub zobowiązaniami pieniężnymi członka Izby, o ile obowiązek spełnienia świadczenia wynika z członkostwa w Izbie, prowadzone jest przez Izbę za pośrednictwem Banku rozliczeniowego oraz Banków płatników.
2. Bank rozliczeniowy dokonuje transferu środków na podstawie dyspozycji wystawianych i składanych przez IRGiT zgodnie z informacjami, o których mowa w § 35 ust. 1.
3. W każdym dniu roboczym IRGiT przygotowuje:
 - 1) dyspozycje uznania lub obciążenia rachunków rozliczających członków Izby z tytułu rozliczenia transakcji,
 - 2) dyspozycje uznania lub obciążenia rachunków rozliczających członków Izby z tytułu aktualizacji depozytów zabezpieczających.
4. Dyspozycje płatnicze przekazywane są przez IRGiT do Banku rozliczeniowego oraz do BPCI na podstawie umowy zawartej przez IRGiT z Bankiem rozliczeniowym oraz umów zawartych przez IRGiT z BPCI.

§ 47

1. Rozrachunki pieniężne są wykonywane, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4:
 - a) w dniu dostawy - dla transakcji zawartych na Rynku Dnia Następnego i Rynku Dnia Następnego gazu prowadzonych przez Giełdę oraz transakcji zawartych w zakresie hurtowych produktów energetycznych,
 - b) w dniu następującym po dniu dostawy - dla transakcji zawartych na Rynku Praw Majątkowych prowadzonym przez Giełdę,
 - c) drugiego dnia następującego po dniu dostawy - dla transakcji zawartych na Rynku Dnia Bieżącego i Rynku Dnia Bieżącego gazu prowadzonych przez Giełdę.
2. Dla transakcji, których przedmiotem są towary rolno – spożywcze Rozrachunki pieniężne następują w następnym dniu roboczym po dniu zawarcia transakcji

z zastrzeżeniem postanowień zdania następnego. Dla transakcji zawartych w wyniku aukcji, dla których Giełda wprowadziła możliwość zgłoszenia przez kupującego nieprawidłowości co do ilości lub jakości zakupionego towaru rolno – spożywczego, Rozrachunki pieniężne należności członków Izby następują do dnia T+21, pod warunkiem braku otrzymania od Giełdy informacji o uzasadnionym zgłoszeniu nieprawidłowości, na zasadach określonych w odpowiednich Szczegółowych zasadach rozliczeń.

3. W dniach ustawowo wolnych od pracy oraz w soboty Rozrachunki pieniężne nie są prowadzone.
4. W przypadku, gdy Rozrachunki pieniężne przypadają na dzień wolny od pracy lub pierwszy z następujących po sobie dni wolnych od pracy (w tym sobotę), płatność wykonywana jest w najbliższy dzień roboczy. W przypadku, gdy Rozrachunki pieniężne wypadają w drugi lub kolejny następujący dzień wolny od pracy (w tym sobotę) płatność wykonywana jest w drugi dzień roboczy następujący po ostatnim dniu wolnym od pracy, zgodnie z harmonogramem, określonym w Szczegółowych zasadach rozliczeń.
5. W dniu wykonywania Rozrachunku pieniężnego członek Izby zobowiązany jest zapewnić środki na wskazanym przez niego rachunku bankowym w BPCI, w wysokości co najmniej równej saldu zobowiązań wyliczonemu przez Izbę, w terminach ustalonych w umowie pomiędzy członkiem Izby a wskazanym przez niego BPCI, które umożliwiają wykonanie przez BPCI swoich obowiązków wynikających z harmonogramu określonego w Szczegółowych zasadach rozliczeń. W przypadku, gdyby członek Izby nie spełnił swojego obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, BPCI zobowiązany jest do wykonania płatności, chyba że BPCI zastrzegł płatność na zasadach określonych w umowie pomiędzy Izbą i BPCI.
6. Rozrachunek pieniężny dokonywany jest przez BPI lub BPCI w oparciu o przekazane do nich przez IRGIT zlecenia płatnicze wygenerowane na podstawie zestawień, o których mowa w § 35 ust. 1 określających wartość rozliczanych Pozycji netto, za których rozliczenie odpowiada dany członek Izby, powiększonych o wartość podatku VAT oraz akcyzy naliczonej od obrotu towarami giełdowymi będącymi przedmiotem rozliczanych transakcji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
7. (uchylony).
8. (uchylony).

Rozrachunek Towarów Giełdowych – tryb realizacji dostawy

§ 48

W ramach operacji związanych z realizacją dostawy towarów giełdowych Izba umożliwia spełnienie świadczeń wynikających z zarejestrowanych Pozycji poprzez składanie dyspozycji podmiotom uprawnionym umożliwiającym dostawę towarów giełdowych.

Zasady realizacji dostawy energii elektrycznej

§ 49

1. Po zarejestrowaniu na koncie ewidencyjnym transakcji, których przedmiotem jest dostawa energii elektrycznej, IRGiT:
 - 1) dokonuje rozliczenia transakcji na zasadach określonych w Regulaminie,
 - 2) przekazuje w formie elektronicznej informację dotyczącą tych transakcji do Giełdy celem ich zgłoszenia do OSPe.
2. Realizacja transakcji rozliczanych przez Izbę w zakresie dostawy energii elektrycznej odbywa się poprzez zgłoszenie na zasadach określonych w WDB salda dostarczanej lub odbieranej energii elektrycznej do OSPe.
3. Czynności rozrachunku wykonywane przez Izbę w zakresie dostawy energii elektrycznej uważa się za wykonane z momentem przekazania do OSPe dyspozycji dostawy energii.

§ 50

(uchylony)

§ 51

(uchylony)

Zasady realizacji dostawy Praw Majątkowych ŚP

§ 52

1. Po zarejestrowaniu na koncie ewidencyjnym transakcji, których przedmiotem są Prawa majątkowe ŚP, IRGiT:

- 1) dokonuje rozliczenia transakcji sesyjnych oraz pozasesyjnych, których przedmiotem są Prawa majątkowe ŚP,
 - 2) przekazuje w formie elektronicznej informację dotyczącą tych transakcji do odpowiedniego rejestru praw majątkowych prowadzonego przez podmiot uprawniony.
2. Na podstawie informacji o zawartych transakcjach następuje przebieganie Praw majątkowych ŚP w rejestrze z konta członka Izby, który dokonał transakcji sprzedaży na konto członka Izby, który dokonał transakcji kupna z zastrzeżeniem ust. 3.
 3. W przypadku transakcji zawartych przez członka Izby na rachunek klienta oraz transakcji zawartych przez członka Giełdy reprezentowanego przez członka Izby zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 3) Regulaminu, proces przebiegania Praw majątkowych ŚP jest dokonywany w rejestrze odpowiednio na koncie klienta lub członka Giełdy.
 4. Czynności rozrachunku wykonywane przez Izbę w zakresie dostawy Praw majątkowych ŚP uważa się za wykonane w momencie przekazania informacji o zawartych transakcjach giełdowych, których przedmiotem są Prawa majątkowe ŚP do podmiotów prowadzących odpowiednie rejestry:
 - 1) świadectw pochodzenia, o którym mowa w Ustawie Prawo Energetyczne, Ustawie o odnawialnych źródłach energii,
 - 2) świadectw efektywności energetycznej, o którym mowa w Ustawie o efektywności energetycznej.
 5. Przeniesienie własności Praw majątkowych ŚP w wyniku zawartych transakcji giełdowych następuje w momencie zarejestrowania, zgodnie z odrębnymi przepisami, w rejestrze na koncie nabywcy odpowiedniej liczby Praw majątkowych ŚP.

Zasady realizacji dostawy Gazu

§ 52a

1. Po zarejestrowaniu na koncie ewidencyjnym transakcji, których przedmiotem jest dostawa Gazu, IRGiT:
 - 1) dokonuje rozliczenia transakcji na zasadach określonych w Regulaminie,
 - 2) przekazuje w formie elektronicznej informację dotyczącą tych transakcji do Giełdy celem ich zgłoszenia do OSPg.
2. Realizacja transakcji rozliczanych przez Izbę odbywa się poprzez zgłoszenie do OSPg salda dostarczanego lub odbieranego Gazu.

3. Czynności rozrachunku wykonywane przez Izbę w zakresie dostawy Gazu uważa się za wykonane z momentem przekazania Nominacji do OSPg.

Zasady realizacji dostawy towarów rolno – spożywczych

§ 52b

1. Po zarejestrowaniu na koncie ewidencyjnym transakcji, których przedmiotem są towary rolno - spożywcze, IRGiT:
 - 1) dokonuje rozliczenia transakcji na zasadach określonych w Regulaminie,
 - 2) przekazuje w formie elektronicznej informację dotyczącą tych transakcji do Giełdy celem ich zaewidencjonowania w e-RTRS.
2. Na podstawie informacji o zawartych transakcjach następuje przeksięgowanie towarów rolno - spożywczych w e-RTRS z konta członka Izby, który dokonał transakcji sprzedaży na konto członka Izby, który dokonał transakcji kupna z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W przypadku zawarcia transakcji przez członka Izby na rachunek klienta oraz transakcji zawartych przez członka Giełdy reprezentowanego przez członka Izby zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 3) Regulaminu, proces przeksięgowania towarów rolno - spożywczych jest dokonywany w e-RTRS odpowiednio na koncie danego klienta lub członka Giełdy.
4. Czynności rozrachunku wykonywane przez Izbę w zakresie dostawy towarów rolno - spożywczych uważa się za wykonane w momencie przekazania informacji o zawartych transakcjach giełdowych, których przedmiotem są towary rolno – spożywcze do e-RTRS.
5. Przeniesienie własności towarów rolno - spożywczych w wyniku zawartych transakcji giełdowych następuje w momencie zarejestrowania w e-RTRS na koncie nabywcy odpowiedniej ilości towarów rolno – spożywczych na zasadach określonych przez Giełdę.

ROZDZIAŁ VII

WYKONYWANIE ZOBOWIĄZAŃ.

ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA PRZYPADKU NARUSZENIA.

§ 53

1. Członek Izby zobowiązany do świadczenia pieniężnego zgodnie z zestawieniem, o którym mowa w § 35 ust. 1, udostępnionym w danym dniu, obowiązany jest posiadać odpowiednie środki na swoim rachunku w Banku płatniku, który służy celom określonym w § 46 ust. 1, nie później niż w terminach ich wymagalności, określonych w umowie ze wskazanym przez niego Bankiem płatnikiem, i które umożliwiają wykonanie przez Bank płatnik swoich obowiązków wynikających z harmonogramu określonego w Szczegółowych zasadach rozliczeń. Kwota tych środków musi być przynajmniej równa wysokości tego zobowiązania, z uwzględnieniem innych ciążących na nim zobowiązań związanych z jego członkostwem w Izbie. W przypadku, gdyby członek Izby nie spełnił swojego obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Bank płatnik zobowiązany jest do wykonania płatności, chyba że zastrzegł płatność na zasadach określonych w umowie pomiędzy Izbą i BPCI.
2. W wypadku zastrzeżenia płatności z tytułu, o którym mowa w § 33 pkt 1) lit a) przez BPCI, pokrycie zobowiązań członka Izby może nastąpić ze środków pieniężnych wniesionych przez ten podmiot w ramach depozytu transakcyjnego i zabezpieczającego zgodnie z zasadami określonymi w Szczegółowych zasadach rozliczeń. W przypadku niewystarczalności wymienionych powyżej środków, Izba może wykorzystać środki zasobu celowego funduszu gwarancyjnego, o którym mowa w § 43a oraz środki własne na zasadach określonych w § 45o.
3. Na członka Izby ponoszącego odpowiedzialność za spowodowanie zastrzeżenia płatności, może zostać nałożona opłata, o której mowa w § 61 ust. 2.
4. Członek Izby zobowiązany jest utrzymywać środki w systemie gwarantowania rozliczeń w wysokości odpowiadającej co najmniej wartości określanej przez Izbę.
5. W przypadkach spowodowanych działaniem siły wyższej lub zdarzeniami o charakterze nadzwyczajnym lub pozostającym poza kontrolą Izby, Zarząd IRGiT może podjąć decyzję o czasowym zawieszeniu dokonywania Rozrachunków w całości lub w odniesieniu do określonych transakcji. Szczegółowe zasady postępowania w takich przypadkach Zarząd IRGiT określi w drodze stosownej uchwały.

§ 54

1. W sytuacji, gdy wobec danego członka Izby stwierdzony został Przypadek naruszenia, Izba może:

- 1) nakazać temu członkowi Izby przekazywanie informacji zgodnie z § 22,
- 2) podjąć decyzję, o której mowa w § 34 ust. 4 lub ust. 5,
- 3) dokonać aktualizacji wpłaty tego członka Izby do funduszy gwarancyjnych oraz zażądać wniesienia zaktualizowanej wpłaty do funduszu gwarancyjnego, o której mowa w § 45b ust. 4 w terminie określonym przez Izbę,
- 4) nałożyć limit otwartych Pozycji, w ten sposób aby wartość otwartych Pozycji, za których rozliczenie odpowiada ten członek Izby nie przekraczała ustalonego poziomu,
- 5) zwrócić się z wnioskiem do Giełdy o blokadę możliwości składania zleceń kupna lub sprzedaży, za których rozliczenie odpowiada ten członek Izby na wszystkich bądź wybranych rynkach, grupach bądź pojedynczych instrumentach,
- 6) odmówić przyjmowania do rozliczenia transakcji, których stroną rozliczenia jest członek Izby, którego dotyczy Przypadek naruszenia,
- 7) dokonać spieniężenia aktywów występujących w postaci niepieniężnej, wniesionych przez tego członka Izby do systemu gwarantowania rozliczeń lub postanowić o braku dalszego akceptowania wniesionych przez członka Izby zabezpieczeń niepieniężnych i wezwać go do uzupełnienia środków w formie pieniężnej, przy czym do czasu uzupełnienia środków w formie pieniężnej, zabezpieczenia niepieniężne mogą być wykorzystane zgodnie z celem ich ustanowienia,
- 8) podjąć decyzję o regulowaniu zobowiązań i należności tego członka Izby za pośrednictwem przypisanego mu rachunku w BPI i dokonać na ten rachunek transferu środków pieniężnych wniesionych przez tego członka Izby na depozyt transakcyjny oraz depozyt zabezpieczający,
- 9) przekazywać do realizacji do BPCI dyspozycje powodujące obciążenia lub uznania wskazanego przez tego członka Izby rachunku bankowego prowadzonego w BPCI, w celu regulowania zobowiązań wynikających z jego członkostwa w Izbie,
- 10) przystąpić do zamykania Pozycji otwartych w wyniku transakcji, za których rozliczenie odpowiada ten członek Izby oraz wykorzystać należności tego członka Izby oraz wszelkie wniesione przez niego zabezpieczenia w celu pokrycia ewentualnych strat,
- 11) zastosować wobec tego członka Izby środki dyscyplinujące i porządkowe, o których mowa w § 61 ust. 1,
- 12) podjąć inne działania określone dla wystąpienia takiej sytuacji w Szczegółowych zasadach rozliczeń.

Zastosowanie jednego z uprawnień wymienionych powyżej nie wyklucza zastosowania innego z nich.

2. Jeżeli należności członka Izby wobec którego stwierdzono Przypadek naruszenia a także wniesione przez niego w ramach depozytów zabezpieczających oraz depozytów transakcyjnych zabezpieczenia, okażą się niewystarczające do pokrycia kosztów zamknięcia Pozycji tj. powstanie strata, Izba wykorzystuje środki wniesione do właściwego funduszu gwarancyjnego, na następujących zasadach:
 - a. w pierwszej kolejności wykorzystuje się środki wniesione przez rozliczającego członka Izby, wobec którego stwierdzono Przypadek naruszenia. W przypadku, w którym podmiot ten wnosi wpłaty do więcej niż jednego funduszu gwarancyjnego, Izba na potrzeby pokrycia strat tego członka Izby wykorzystuje środki wniesione przez niego do każdego z tych funduszy na zasadach określonych w § 43 ust. 3. Szczegółowy sposób wyznaczenia strat oraz wykorzystania wpłat do poszczególnych funduszy określa Zarząd IRGiT w drodze uchwały;
 - b. następnie wykorzystuje się środki wniesione przez innych rozliczających członków Izby, wzywając w miarę potrzeby do wniesienia wpłat odtworzeniowych do tego funduszu. W przypadku, w którym dany podmiot wnosi wpłaty do więcej niż jednego funduszu gwarancyjnego, Izba wykorzystuje środki wniesione przez członka Izby do danego funduszu, wyłącznie na pokrycie straty, która powstała na rynku objętym tym funduszem.
3. W przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających podjęcie działań określonych w ust. 1, Izba informuje członka Izby, którego dotyczy Przypadek naruszenia o stwierdzonych naruszeniach, wzywając go jednocześnie do ich usunięcia w określonym terminie. Informacja jest przekazywana w formie elektronicznej, a jeżeli nie jest to możliwe - w jakiegokolwiek formie, która pozostawi odpowiednio trwałe ślad. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, a zwłaszcza, gdy z okoliczności wynika, że dalsze działanie członka Izby może spowodować poważną szkodę dla uczestników obrotu, Izba może podjąć działania określone w ust. 1 bez uprzedniego wezwania do usunięcia naruszeń.
4. Izba bezzwłocznie informuje o stwierdzonym Przypadku naruszenia Giełdę oraz KNF a także inne podmioty jeśli wymaga tego bezpieczeństwo rozliczeń, na zasadach określonych w uchwale Zarządu IRGiT.

ROZDZIAŁ VIIa

AUTOMATYCZNE ZAMYKANIE POZYCJI W KONTRAKTACH FORWARD

§ 54a

1. Automatyczne zamykanie Pozycji może być organizowane przez Izbę w celu zabezpieczenia rozrachunków finansowych wynikających z rozliczeń transakcji danego rozliczającego członka Izby, w stosunku do którego Izba przystąpiła do zamykania Pozycji zgodnie z § 54 ust. 1.
2. Proces automatycznego zamykania Pozycji, polega na zawarciu przez Izbę w stosunku do Pozycji, które są rejestrowane na kontach ewidencyjnych członka Izby, w stosunku do którego Izba przystąpiła do zamykania Pozycji zgodnie z § 54 ust. 1, transakcji dla przeciwstawnej pozycji, odpowiadającej Pozycji, za której rozliczenie odpowiada ten członek, w drodze aukcji organizowanych na zasadach określonych przez Giełdę.
3. Proces, o którym mowa w ust. 1, prowadzony jest przez Izbę z zachowaniem należytej staranności wynikającej z uzasadnionych warunków rynkowych istniejących w dniu wykonania procesu. Przez zachowanie należytej staranności, rozumie się podejmowanie przez Izbę działań zgodnie z obowiązującymi regulacjami, z zachowaniem bezpieczeństwa rozliczeń oraz przy uwzględnieniu uzasadnionego interesu członków Izby.

§ 54b

(uchylony)

§ 54c

1. Szczegółowe zasady i tryb prowadzenia procesu automatycznego zamykania Pozycji określone zostaną w odpowiednich Szczegółowych zasadach rozliczeń.
2. Izba, w każdym czasie, w okolicznościach uzasadnionych bezpieczeństwem rozliczeń, ma prawo do wstrzymania lub zawieszenia procesu automatycznego zamykania Pozycji bez podania przyczyn.
3. Koszty procesu automatycznego zamykania Pozycji są pokrywane z należności Członka Rozliczającego zobowiązanego do ich pokrycia, z depozytów transakcyjnych i zabezpieczających wniesionych przez ten podmiot, z wpłat na fundusz gwarancyjny, a w przypadku gdyby środki te okazały się niewystarczające – ze środków tego funduszu.

4. W przypadku, w którym środki funduszu gwarancyjnego, wykorzystane na zasadach opisanych w ust. 3 powyżej okażą się niewystarczające, rozliczający członkowie Izby zobowiązani do utrzymywania wpłat w tym funduszu, wnoszą wpłaty odtworzeniowe zgodnie z § 45g.

ROZDZIAŁ VIII

INNE OPERACJE

§ 55

1. Transfer Pozycji polega na przeniesieniu zapisów wyrażających stany posiadania Pozycji w towarach giełdowych z konta ewidencyjnego prowadzonego dla członka Izby na inne konto ewidencyjne prowadzone dla tego samego lub innego podmiotu, bez przeniesienia własności towarów giełdowych albo – w przypadkach, gdy dopuszczają to właściwe przepisy prawa – w związku z ich nabyciem na skutek określonego zdarzenia prawnego, z przeniesieniem prawa własności.
2. Transfer Pozycji wykonywany jest na podstawie pisemnego wniosku rozliczającego członka Izby, zawierającego szczegółowe informacje dotyczące transferowanej Pozycji.

ROZDZIAŁ IX

OPŁATY

§ 56

1. Członek Izby jest zobowiązany do uiszczania opłat na rzecz IRGiT na zasadach określonych zgodnie z Regulaminem. Rodzaje, zasady ustalania i wysokość opłat, w zakresie nieuregulowanym w przepisach niniejszego rozdziału, zawiera Tabela Opłat.
2. Zmiana wysokości opłat wskazanych w Tabeli Opłat, dokonana po ustanowieniu obciążeń publicznoprawnych od czynności, za które pobierane są te opłaty, nie zmienia statusu tych opłat, jako opłat, do których należy doliczyć kwoty ewentualnych obciążeń publicznoprawnych.

3. Zarząd IRGiT może, na czas określony, obniżyć lub odstąpić od pobierania określonej kategorii opłat w stosunku do wszystkich lub poszczególnych członków lub grupy członków Izby, o których mowa w Tabeli Opłat.
4. Zarząd IRGiT określa Szczegółowe zasady naliczania i pobierania opłat, o których mowa w ust. 1.

§ 57

Członkowie Izby uiszczają opłaty w terminie określonym przez Zarząd IRGiT zgodnie z § 56 ust. 4, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 14 dni od daty wystawienia faktury, chyba że przepis Regulaminu stanowi odmiennie.

§ 58

1. Opłata roczna za członkostwo w Izbie pobierana od członków Izby zawierających umowę o członkostwo w trakcie danego roku kalendarzowego będzie naliczana w pełnej wysokości. Opłata roczna nie podlega zwrotowi w przypadku zawieszenia członkostwa bądź rozwiązania umowy o członkostwo.
2. Dokonanie wyboru wariantu I opłaty rocznej za rozliczenie transakcji skutkuje wyborem wariantu I opłaty za rozliczenie transakcji sesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna. Dokonanie wyboru wariantu II opłaty rocznej za rozliczanie transakcji skutkuje wyborem wariantu II opłaty za rozliczenie transakcji sesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna. Dokonanie wyboru wariantu III opłaty rocznej za rozliczanie transakcji skutkuje wyborem wariantu III opłaty za rozliczenie transakcji sesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna. Opłata za rozliczenie transakcji pozasesyjnych, których przedmiotem jest energia elektryczna jest jednakowa dla każdego wariantu. Wyboru wariantu opłaty rocznej dokonuje członek Izby poprzez złożenie deklaracji według wzoru określonego przez IRGiT.
3. Sposób i termin uiszczania opłaty rocznej za rozliczanie transakcji, oraz sposób i termin składania deklaracji w sprawie wyboru wariantu opłaty rocznej określa Zarząd IRGiT. Wysokość pierwszej opłaty rocznej za rozliczanie transakcji od członków Izby zawierających umowę o członkostwo w Izbie i wybierających wariant I lub wariant II w trakcie danego roku kalendarzowego, będzie naliczana proporcjonalnie do pozostałej części danego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem miesiąca, w którym została zawarta. Wysokość pierwszej opłaty rocznej za rozliczanie transakcji od członków Izby zawierających umowę o członkostwo w Izbie i wybierających wariant III w trakcie danego roku kalendarzowego, będzie naliczana w pełnej wysokości. Opłata roczna za

rozliczanie transakcji nie podlega zwrotowi
w przypadku zawieszenia członkostwa bądź rozwiązania umowy o członkostwo.

4. (uchylony)

§ 59

1. Opłaty za rozliczenie i rozrachunek transakcji naliczane są w cyklach miesięcznych i uiszczane przez członków Izby będących stronami rozliczenia.
2. Opłaty roczne za udział w rynkach, których przedmiotem obrotu jest energia elektryczna, Gaz lub Prawa majątkowe ŚP oraz opłata za rejestrację kontraktów forward zawartych przez animatorów rynku określone są zgodnie z umową zawartą pomiędzy IRGiT a animatorem.
3. Wysokość opłat ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być wyższa od opłat określonych dla innych rozliczających członków Izby.
4. (uchylony)
5. (uchylony)
6. Opłata za rozliczenie i rozrachunek Pozycji na kontraktach forward naliczana jest w podziale na konta rozliczeniowe przypisane do rozliczających członków Izby oraz liczona od salda transakcji zawartych na danym instrumencie.

§ 60

Opłaty za zarządzanie środkami pieniężnymi stanowiącymi wkłady członków Izby do systemu gwarantowania rozliczeń naliczane są i pobierane z przychodu osiągniętego w okresie kwartału na rzecz członka Izby.

ROZDZIAŁ X

ŚRODKI DYSCYPLINUJĄCE I PORZĄDKOWE

§ 61

1. Do środków dyscyplinujących i porządkowych należą:
 - 1) opłata, o której mowa w ust. 2,
 - 2) pozbawienie lub zawieszenie członkostwa w Izbie.
2. W wypadku naruszenia przez członka Izby zasad członkostwa, polegającego na niewykonywaniu lub nienależytym wykonywaniu obowiązków wynikających z umowy o członkostwo w Izbie, Zarząd IRGiT może zobowiązać członka Izby do wniesienia opłaty w wysokości do 100.000,00 zł na zasadach określonych poniżej.

§ 62

1. W wypadku wystąpienia podstaw do nałożenia opłaty, o której mowa w § 61 ust. 2, Zarząd IRGiT informuje członka Izby o fakcie naruszenia określając dokładnie, na czym naruszenie polegało oraz wyznacza termin do usunięcia stanu wynikającego z naruszenia. W razie nie usunięcia tego stanu Zarząd IRGiT nakłada na członka Izby opłatę.
2. (uchylony)
3. Jeżeli usunięcie stanu naruszenia nie jest możliwe z przyczyn niezależnych od członka Izby, Zarząd IRGiT upomina członka Izby. Opłaty o której mowa w §61 ust. 2 w tym wypadku nie stosuje się.

§ 63

1. Uchwała Zarządu IRGiT o nałożeniu opłaty, o której mowa w §61 ust. 2 doręczana jest niezwłocznie członkowi Izby, którego ona dotyczy. Członek Izby, na którego nałożona została opłata, o której mowa w § 61 ust. 2 ma prawo do wniesienia odwołania do Rady Nadzorczej IRGiT w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały Zarządu IRGiT, o której mowa w zdaniu poprzednim. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonalności decyzji Zarządu IRGiT. Rada Nadzorcza rozpatruje odwołanie w terminie 30 dni od dnia jego wniesienia. Decyzja Rady Nadzorczej jest ostateczna.
2. Uchwała o nałożeniu opłaty podlega wykonaniu w terminie 10 dni od dnia doręczenia uchwały członkowi Izby.

3. Zmiana okoliczności po wydaniu uchwały o nałożeniu opłaty przez Zarząd IRGiT nie może stanowić podstawy jej uchylecia. W tym wypadku członek Izby może zwrócić się do Zarządu IRGiT o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 64

1. IRGiT może wypowiedzieć umowę o członkostwo w Izbie ze skutkiem natychmiastowym (pozbawienie członkostwa) lub powstrzymać się od jej wykonywania (zawieszenie członkostwa) w wypadku, gdy członek Izby stwarza zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu lub prawidłowego funkcjonowania Izby. Zagrożenie to powstaje w szczególności wtedy, gdy członek Izby narusza przepisy prawa regulujące funkcjonowanie Izby lub przepisy Regulaminu.
2. Zawieszenie członkostwa następuje na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy. Przywrócenie poprzedniego statusu członka Izby następuje na podstawie uchwały Zarządu IRGiT podjętej przed upływem tego terminu lub z upływem tego terminu, chyba że przed jego upływem podjęta zostanie odmienna decyzja w sprawie dalszego członkostwa w Izbie, w tym decyzja o ponownym zawieszeniu członkostwa ze względu na bezpieczeństwo prowadzonych rozliczeń i rozrachunku.
3. Zawieszenie lub pozbawienie członkostwa może nastąpić albo w stosunku do całej działalności członka Izby objętej umową o członkostwo w Izbie, albo tylko w pewnym zakresie.
4. Decyzja o zawieszeniu członkostwa wskazuje warunki przywrócenia poprzedniego statusu członka Izby.
5. Zmiana okoliczności w wypadku uchwały o pozbawieniu lub zawieszeniu członkostwa nie może stanowić podstawy jej uchylecia. W tym wypadku członek Izby może zwrócić się do Zarządu IRGiT o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 65

Zawieszenie i pozbawienie członkostwa nie narusza obowiązków członka Izby wynikających z jego działalności prowadzonej do dnia zawieszenia lub pozbawienia członkostwa. W tym zakresie stosują się odpowiednio przepisy Regulaminu.

§ 66

W okresie zawieszenia członkostwa lub w wypadku ustania członkostwa na kontach prowadzonych w Izbie dla członka Izby wykonywane są jedynie operacje uzasadnione zdarzeniami, które miały miejsce do dnia zawieszenia lub ustania członkostwa w Izbie.

ROZDZIAŁ XI

ROZWIĄZANIE UMOWY O CZŁONKOSTWO W IZBIE PRZEZ CZŁONKA IZBY

§ 67

1. Członek Izby może rozwiązać umowę o członkostwo w Izbie wypowiadając tę umowę z zachowaniem czternastodniowego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Oświadczenie członka Izby o wypowiedzeniu umowy o członkostwo w Izbie wymaga dla swej ważności formy pisemnej.
2. Dokonanie wypowiedzenia umowy o członkostwo w Izbie, nie powoduje utraty posiadania statusu Rozliczającego członka Izby w zakresie transakcji zawartych do dnia rozwiązania tej umowy, ani też wygaśnięcia innych związanych z tym statusem obowiązków.
3. Członek Izby, który dokonał wypowiedzenia umowy o członkostwo w Izbie, obowiązany jest podjąć działania mające na celu zamknięcie Pozycji, za których rozliczenie odpowiada lub przetransferowanie tych Pozycji do innego Członka Izby. Zamknięcie lub przetransferowanie tych Pozycji powinno nastąpić najpóźniej do dnia upływu okresu dokonanego wypowiedzenia.